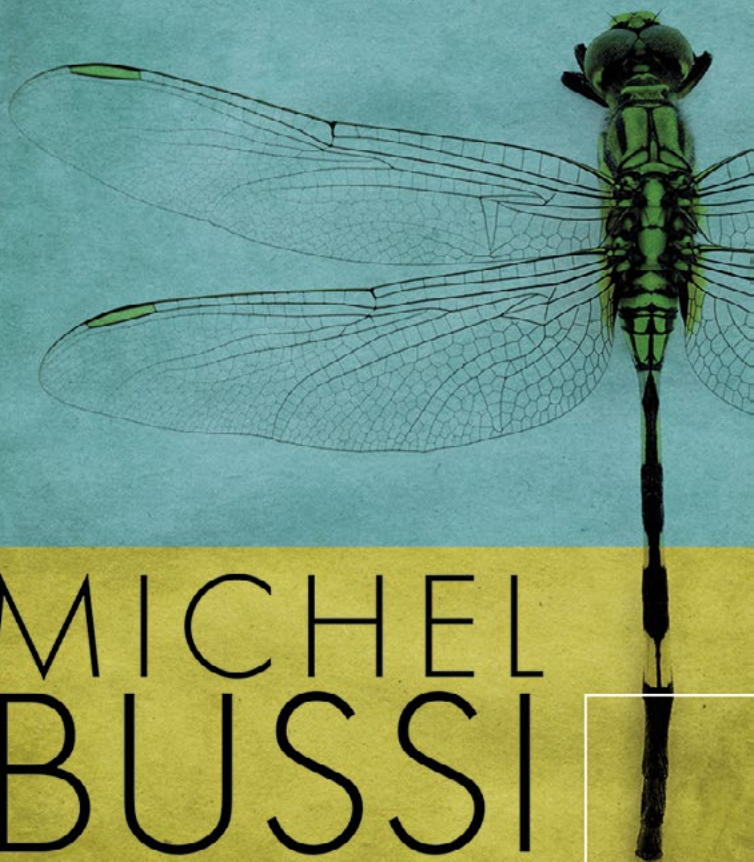

VÁŽKA

MICHEL
BUSSI

motto

VÁŽKA

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatrosmedia.cz

motto

Michel Bussi
VÁŽKA – e-kniha
Copyright © motto, 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

motto

MICHEL
BUSSI

VÁŽKA

Praha 2016

Přeložila Miluše Krejčová

© Presses de la Cité, un département de Place des Editeurs, 2012
Translation © Miluše Krejčová, 2016

ISBN tištěné verze 978-80-267-0197-2
ISBN e-knihy 978-80-267-0533-8

*Pro Malou, malou vážku,
která se zrodila s tímto příběhem*

23. prosince 1980, 00 hodin 33 minut

Airbus 5403 z Istanbulu do Paříže se propadl. O téměř tisíc metrů za necelých deset vteřin, skoro vertikálně, a pak se znovu stabilizoval. Většina cestujících spala. Prudce se probudili s děsivým pocitem, že si zdřímli na sedadle pouťové atrakce.

Právě křik vytrhl Izel z lehkého spánku, nikoli pokles letadla. Na poryvy větru a vzdušné díry byla zvyklá, už téměř tři roky létala kolem světa s Turkish Airlines. Teď měla přestávku. Nespala ani dvacet minut. Sotva otevřela oči, spatřila svou kolegyni Melihu, jak se nad ní sklání s ňadry deroucími se jí z výstřihu.

„Izel? Izel! Dělej! Máme problém. Venku je asi bouřka. Nulová viditelnost, podle kapitána. Vezmeš si svoji uličku?“

Izel nasadila unavený výraz zkušené letušky, která nepanikaří kvůli takové prkotině. Vstala, upravila si kostým, trošku si stáhla sukni, chvíli obdivovala odraz svého půvabného těla turecké panenky na ztemnělé obrazovce před sebou a zamířila do uličky vpravo.

Probuzení cestující už nekřičeli, ale měli v očích spíše údiv než znepokojení. Letadlo se pořád kymácelo. Izel se klidně sklonila nad každým z nich.

„Všechno je v pořádku. Nebojte se. Prostě jen prolétáváme sněžnou bouří nad pohořím Jura. Za necelou hodinu budeme v Paříži.“

Izelin úsměv nebyl nucený. Její myšlenky se už toulaly po Paříži. Měla tam zůstat tři dny, až do Vánoc. Byla vzrušená jako malá holka při pomyslení, že si bude hrát na svobodnou Istanbulčanku ve francouzském hlavním městě.

Svou uklidňující pozornost zaměřila postupně na deseti-letého chlapce, jenž pevně svíral babiččinu ruku, na mladého manažera ve zmačkané košili, kterého by ráda znovu potkala zítra na Champs-Élysées, na tureckou ženu, jejíž závoj, posunutý nejspíš kvůli náhlému probuzení, jí zakrýval polovinu očí, na starého muže, schouleného na sedadle s rukama mezi koleny, který na ni hleděl prosebně...

„Ujišťuju vás, že je všechno v pořádku.“

Izel klidně kráčela uličkou, když se airbus znovu naklonil na bok. Ozvalo se několik výkřiků. Mladík sedící vpravo od Izely, který držel oběma rukama kazetový přehrávač, vykřikl s neupřímným smíchem:

„Jak dlouho to bude trvat, tenhle looping?“

Několik lidí se nesměle zasmálo, ale jejich smích byl okamžitě přehlušen křikem kojence. Dítě leželo v nosítku přímo před Izely. Pár metrů od ní. Letuščin pohled se upřel na několikaměsíční holčičku, měla na sobě bílé šatičky s oranžovými květy, které vykukovaly z béžového svetříčku s norským vzorem.

„Ne, madam, ne,“ řekla Izel. „Ne!“

Matka sedící vedle dítěte si rozepnula pás a naklonila se k dcerce.

„Ne, madam,“ naléhala Izel. „Musíte zůstat připoutaná.“

Matka se neobtěžovala ani otočit, natož odpovědět letušce. Její dlouhé rozpuštěné vlasy splývaly do nosítka. Dítě se rozplakalo ještě víc.

Izel zaváhala, jak se má zachovat, a přistoupila blíž.

Letadlo se znovu propadlo. Tři vteřiny a možná dalších tisíc metrů.

Ozvaly se výkřiky, ale většina pasažérů byla potichu. Mlčeli. Uvědomili si, že pohyby letadla nejsou vyvolány pouze

zimními poryvy větru. Když se letadlo otřásl, Izel upadla na bok. Loktem udeřila do walkmana na hrudi muže po své pravici a vylekala ho. Vstala a ani se mu neomluvila. Tříměsíční holčička před ní pořád plakala. Její matka se k ní opět naklonila a začala rozepínat bezpečnostní pás dítěte...

„Ne, madam! Ne...“

Izel zaklela. Mechanicky si stáhla vyhrnutou sukni přes punčochy s puštěným okem. To je ale dřina! Opravdu si zaslouží ty tři dny a dvě noci zábavy v Paříži!

Pak se vše seběhlo strašně rychle.

Na okamžik si Izel myslela, že slyší ozvěnu, křik jiného kojenice někde v letadle, kousek dál vlevo. Neklidná ruka chlápka s walkmanem se dotkla šedého nylonu na jejích stehnech, starý Turek objal jednou paží svou zahalenou ženu kolem ramen a druhou ruku natáhl prosebně k Izel. Matka před ní vstala a vztáhla ruce ke své dceři v nosítku s rozepnutými pásy.

To bylo to poslední, co spatřila před nárazem, předtím než se airbus střetl s horou.

Náraz odhodil Izel deset metrů daleko, k nouzovému východu. Její půvabné nohy v tmavých punčochách se zkroutily jako končetiny umělohmotné panenky v ruce sadistické holčičky; její štíhlé tělo narazilo do plechu; roh dveří jí prorazil levý spánek.

Izel byla na místě mrtvá. V tom patřila k těm šťastnějším.

Neviděla, jak světla zhasla. Neviděla, jak se letadlo zkrabatilo jako obyčejná plastová lahev s vodou, když narazilo do stromů, které jako by se jeden po druhém obětovaly, aby zpomalily šílený pád airbusu.

Když se letadlo konečně zastavilo, necítila šířící se zápach kerosinu. Nepocítila žádnou bolest, když výbuch rozmetal její tělo stejně jako těla třiadvaceti nejbližších cestujících.

Nevykřikla, když plameny zachvátily kabinu a uvěznily sto čtyřicet pět přeživších.

0 osmnáct let později

1

29. září 1998, 23 hodin 40 minut

Teď víte vše.

Crédule Grand-Duc zvedl pero a jeho pohled se vnořil do průzračné vody obrovského vivária naproti němu. Jeho oči chvilku sledovaly zoufalé poletování vážky, která ho před necelými třemi týdny stála skoro dva a půl tisíce franků. Vzácný druh, jeden z největších co do velikosti, přesná replika jejího prehistorického předka. Dlouhá vážka poletovala od jedné skleněné stěny k druhé v houfu několika desítek dalších freneticky se zmitajících vážek. Věžeňkyně. Zajatkyně.

Všechny cítily, že umírají.

Pero se znovu dotklo papíru. Ruka Crédula Grand-Duca se nervózně zachvěla.

Shromáždil jsem v tomto sešitě všechny indicie, všechny stopy, všechny hypotézy. Osmnáct let pátrání. Vše je uloženo v této stovce stránek. Pokud jste je přečetli pozorně, víte nyní tolik co já. Možná budete důvtipnější. Možná budete sledovat směr, který jsem opomněl. Možná najdete klíč, jestli existuje. Možná...

Proč ne?

Pro mě to skončilo.

Pero se zvedlo a chvělo se několik milimetrů nad papírem. Modré oči Crédula Grand-Duca se znovu zatoulaly k hladkému sklu vivária, pak přelétly ke krbu, kde dlouhé plame-

ny pohlcovaly zmeť novin, papírů a lepenkových archivních krabic, než naposledy spočinuly na sešitu. Pero znovu sklouzlo po papíru.

Říct, že necítím lítost ani nemám výčitky, by bylo přehnané, ale udělal jsem, co jsem mohl.

Crédule Grand-Duc dlouho hleděl na tuto poslední řádku a pak světle zelený sešit pomalu zavřel.

Udělal jsem, co jsem mohl, opakoval nakonec, spokojený se svým závěrem.

23 hodin 43 minut

Uklidil pero do hrnku před sebou, vzal z pravé strany svého stolu žlutý lepík a přilepil ho na desky sešitu. Znovu natáhl ruku k hrnku s tužkami. Jeho prsty uchopily fix a jedním tahem napsaly na kousek papíru *pro Lylie*. Odsunul sešit na kraj stolu a vstal.

Grand-Ducův pohled se na okamžik zastavil na stole: leskla se tam měděná destička. Grand-Duc s ironií četl: *Crédule Grand-Duc, soukromý detektiv*. Zklamaně se ušklíbl. Všichni ho už odpradáva nazývali Grand-Duc, nikdo už nepoužíval jeho směšné křestní jméno. Nikdo kromě Emilie a Marca Vitalových. Ale to bylo dříve, když byli mladší. Od té doby uplynula celá věčnost.

Grand-Duc zamířil do kuchyně. Vrhel poslední pohled na nerezový dřez, na podlahu z osmibokých bílých dlaždic, na zavřené skříňky ze světlého dřeva. Každý prvek byl v dokonalém pořádku, vyleštěný a uklizený; každá stopa předchozího života byla pečlivě odstraněna, jako v pronajatém domě, který člověk musí vrátit jeho majiteli. Grand-Duc byl pečlivý až do konce, až do posledního dechu. Věděl to. To vysvětlovalo mnohé. Vlastně všechno.

Otočil se, přistoupil ke krbu, až měl pocit, že mu teplo z něj olizuje ruce. Sklonil se a hodil do ohně dva archivační boxy. Ucoulvl, aby ho nezasáhla sprška jisker.

Slepá ulička...

Strávil tisíce hodin zkoumáním těch nejmenších podrobností tohoto případu... Všechny tyhle indicie, tyhle poznámky, tohle pátrání, vše se teď mění v dým. Za několik hodin všechny stopy vyšetřování zmizí.

Osmnáct let pátrání zbytečně. Jaká ironie...

Celý jeho život shrnutý v tomto autodafé, jehož byl jediným svědkem.

23 hodin 49 minut

Za čtrnáct minut bude Lylie osmnáct let, alespoň oficiálně... Kdo je? Pořád nemá žádnou jistotu. Je to jedna ku dvěma, jako v onen první den. Panna, nebo orel.

Lyse-Rose, nebo Emilie?

Neuspěl. Mathilde de Carville utratila celé jmění, jeho mzdu za osmnáct let, zbytečně...

Grand-Duc zamířil do pracovny a nalil si další sklenku vína. Je patnáct let staré, zvláštní zásoba Monique Genevezové, nakonec jediná dobrá vzpomínka na toto vyšetřování. Zvedl sklenku k ústům a usmál se. Ničím nepřipomínal karikaturu starého alkoholického detektiva, sahal do svého sklepa spíše jen sporadicky, při významných příležitostech. Dnešní Lyliiny narozeniny takovou příležitostí byly. Ostatně poslední minuty jeho života také.

Detektiv vypil sklenku vína naráz.

Byla to jedna z mála věcí, kterých opravdu litoval, nenapodobitelná chuť tohoto vína mu procházela tělem, způsobovala mu mírnou bolest a zbavovala ho břemene téhle obsese, této záhady bez odpovědi, již zasvětil svůj život.

Grand-Duc postavil sklenku na stůl a posunul světle zelený sešit, váhal, zda ho má ještě naposledy otevřít. Hleděl na lepík s nápisem *pro Lylie*.

Zůstane tenhle sešit, tahle stovka stránek, kterou psal do posledního dne svého života... Pro Lylie, pro Marca, pro Mathilde de Carville, pro Nicole Vitralovou, pro policisty, pro advokáty, pro každého, kdo se bude chtít ponořit do tohoto příběhu...

Nepochybně poutavá četba. Skutečné mistrovské dílo, dechberoucí policejní vyšetřování... Všechno tu je...

Až na závěr...

Napsal detektivku, u níž odstranil poslední stránku, thriller, jehož posledních pět řádek bylo vymazáno.

Podfuk...

Budoucí čtenáři si budou určitě myslet, že jsou chytřejší, pustí se do toho, budou přesvědčeni, že oni najdou řešení.

Ostatně i on si to myslel... Celou dobu byl přesvědčen, že existuje důkaz, že rovnice má řešení, že něco přehlédl. Byl to jen pocit, pouhý pocit, ale velmi neodbytný... Tato jistota ho držela při životě až do dnešního dne, do doby, kdy za deset minut bude Lylie osmnáct let... Možná že pouze jeho podvědomí udržovalo tuto iluzi, aby mu zabránilo zcela propadnout zoufalství, bylo by velmi kruté hledat po celé ty roky klíč k neřešitelnému problému...

Udělal jsem, co jsem mohl, četl znovu detektiv. Další se mě už netýká.

Grand-Duc se naposledy rozhlédl po místnosti. Měl co dělat, aby nevyhodil prázdnou lahev a neuklidil špinavou sklenku. Znovu se usmál. Policajti a patologové, kteří se budou sklánět za pár hodin nad jeho tělem, se nebudou starat o neumytou sklenku. Jeho krev a mozek se rozstříknou a lepkavá hmota potřísní tenhle mahagonový stůl a navoskované parkety. Všechno ušpiní. Tím spíš, pokud jeho smrt nezjistí hned, což je dost pravděpodobné (komu by také chyběl?), teprve

zápach jeho mrtvolvy přiláká pozornost sousedů, rozkládající se tělo pokryté výkaly hmyzu, který už na něm začal hodovat.

O důvod víc, pomyslel si Grand-Duc.

Sklonil se a hodil do krbu kousek kartonu, který unikl plamenům.

Jeho poslední ušlechtilý čin.

Grand-Duc pomalu přistoupil k mahagonovému sekretáři v rohu místnosti naproti krbu. Otevřel prostřední zásuvku, z koženého pouzdra vytáhl zánovní revolver Mateba, jehož šedý kov se ve světle leskl. Detektivova ruka zašátrala hlouběji v zásuvce a vytáhla tři náboje. Ráže 38 milimetrů.

Grand-Duc se usmál. Zkušeným pohybem otevřel bubínek a lehce do něj zasunul náboje.

Jeden by stačil, i kdyby byl hodně opilý, kdyby se mu zachvěla ruka, kdyby zaváhal. Ale určitě by dokázal přiložit hlavě ke spánku, pevně ho sevřít a stisknout poušť.

Nemohl minout, ani s dvašedesáti centilitry vína v krvi.

Položil revolver na stůl, otevřel levou zásuvku, vyndal odtud noviny, velmi starý výtisk *L'Est républicain*, úplně zažloutlý. Celé měsíce promýšlel tuto pochmurnou scénu, tento symbolický rituál, který by mu pomohl se vším skoncovat, vznést se definitivně nad labyrint.

23 hodin 54 minut

V krbu se svíjelo v plamenech posledních pár listů papíru. Detektivův pohled sklouzl k viváriu a pochmurnému bzučení vážek. Elektrický proud byl vypnut už před třiceti minutami. Vážky zbavené kyslíku a potravy nepřežijou ani týden... A přitom vynaložil obrovskou sumu peněz na nákup těch nejvzácnějších a nejstarších druhů; strávil celé hodiny, celé roky péčí o toto vivárium, pečlivě vážky krmil všemi druhy drobného hmyzu, staral se o ně, rozmnožoval je, dokonce

v době, kdy musel odjet, je nechával hlídat specializovanou firmou.

Všechno to úsilí jen proto, aby je nechal zemřít. Je taky...

Koneckonců je příjemné, pomyslel si Grand-Duc, rozhodovat takto o životě a smrti druhých, pečovat o ně, aby bylo možné je lépe odsoudit, dát jim naději, aby bylo možné je lépe obětovat. Hrát si s osudem, jako rozmarný a nepředvídatelný bůh... Vždyť i on byl vlastně obětí nějakého takového sadistického boha...

Crédule Grand-Duc se posadil ke stolu, mimoděk posunul světle zelený sešit víc ke kraji, jako kdyby měl strach, aby ho neušpinily kapky krve.

Rozložil *L'Est républicain* před sebou na stole. Vydání z 23. prosince 1980. Znovu se začel do první strany novin: *Zázračně zachráněná z hory Terrible*.

Titulek se táhl přes celou stránku. Úplně dole se nacházela dosti rozmazaná fotografie, na níž bylo vidět siluetu trupu havarovaného letadla, stromy vyrvané i s kořeny, sníž se stopami záchranářů. Několik řádek pod fotografií popisovalo katastrofu:

Dramatický pád Airbusu 5403 letícího z Istanbulu do Paříže na svahu hory Terrible na francouzsko-švýcarských hranicích v noci z 22. na 23. prosince 1980. Sto šedesát osm ze sto šedesáti devíti cestujících a členů posádky zemřelo na místě nebo zahynulo v plamenech. Jediná zázračně přeživší, tříměsíční holčička, byla vymrštěna při nárazu, než na palubě vypukl požár.

Grand-Duc zvedl oči. Zemře, nakloní se trochu dopředu a vpálí si kulku do hlavy. Dopadne na první stránku těchto novin. Jeho krev vybarví fotografii z dramatu, k němuž došlo před osmnácti lety, a smísí se s krví sto šedesáti osmi obětí. Za pár dnů nebo týdnů ho takhle najdou. Nikdo ho nebude litovat... Zejména Carvilleovi ne... Vitralovi možná ano, trošku... Emilie, Marc. Hlavně Nicole.

Je to vrchol ironie.

Najdou ho a dají ten sešit Lylie, knihu jejího krátkého života. Jeho závěť.

Grand-Duc naposledy s jistou hrdostí pohlédl na svůj odraz v měděné destičce. Byl to koneckonců krásný konec, mnohem lepší než to ostatní.

Přinejmenším lze říct, že měl šanci: osmnáct let trvajících pátrání...

23 hodin 57 minut

Nastal čas.

Opatrně položil *L'Est républicain* přímo před sebe, posunul si židli a pevně sevřel pažbu revolveru ve vlhké dlani.

Pomalou zvedl paži.

Když se chladná hlaveň dotkla jeho spánku, proti své vůli se zachvěl. Ale byl připraven. Alkohol mu pomůže.

Pokusil se vyčistit si hlavu, nemyslet na tu kulku, nacházející se pár centimetrů od jeho mozku, která mu prolétne lebkou...

Nemyslet už na nic, upnout se na nicotu.

Jeho ukazováček se dotkl spouště. Stačilo jen ji zmáčknout a všechno skončí.

Má oči zavřít, nebo je nechat otevřené?

Po čele mu stekla kapka potu a dopadla na noviny.

Nechat je otevřené a skoncovat to.

Jeho tělo se předklonilo, oči se upřely na noviny vzdálené dvacet centimetrů. Naposledy se podíval na fotografii spáleného trupu letadla, na snímek hasiče před nemocnicí v Montbéliardu, opatrně držícího to promodralé tělíčko. Zázračně zachráněné dítě.

Ukazováček na spoušti strnul.

23 hodin 58 minut

Prázdný pohled detektivových očí sklouzl trochu níž a zabodl se do tiskařské černě na první straně starých novin. Kulka pronikne jeho spánkem bez sebemenšího odporu. Stačilo jen o trochu víc, o pár milimetrů, ohnout prst. Jeho pohled se upřel do prázdna; písmo novin se zaostřilo jako v ohnisku fotoaparátu, jako poslední okno do světa, než všechno zahalí mlha.

Ukazováček. Spoušť.

Oči doširoka otevřené.

Cosi nepředstavitelného praštilo Grand-Duca jako zásah elektrickým proudem, prudký a náhlý.

To, na co se upíraly jeho oči, bylo nemožné. Věděl to!

Prst lehce zmírnil tlak na spoušť.

Grand-Duc měl nejdřív pocit, že se mu to zdá, že je to halucinace způsobená blízkostí smrti, obranný mechanismus vyvolaný jeho mozkiem...

Ne!

To, co viděl, co četl v těch novinách, bylo naprosto skutečné. Léty zažloutlé, poněkud vybledlé, ale přesto zcela nepochybné.

Všechno bylo tady.

Detektivovo myšlení začalo pracovat, v průběhu let vytvořil spoustu hypotéz, stovky, ale teď měl výchozí bod, stačilo jen zatáhnout za nit a vše se rozmotá se zarážející jednoduchostí.

Všechno to bylo jasné, naprosto evidentní...

Sklonil zbraň a z úst se mu vydral přihlouplý smích.

Pohlédl na hodiny.

23 hodin 59 minut

Pořád nemohl uvěřit tomu, co viděl. Třásl se mu ruce. Po zádech mu přeběhl mráz.

Dokázal to!

Řešení bylo od začátku tady, v těch novinách, na první straně. Trpělivě čekalo: ve skutečnosti nemohlo být tenkrát před osmnácti lety objeveno. Všichni to četli, ty noviny, zkoumali, analyzovali, tisíckrát, a přesto to v roce 1980 a během let, která následovala, nemohl nikdo odhalit.

Řešení bylo všem na očích... za jisté podmínky.

Za jediné podmínky. Naprosto šílené.

Že někdo otevře ty noviny o osmnáct let později!

2

2. října 1998, 8 hodin 27 minut

Byli ti dva milenci, nebo bratr a sestra?

Ta otázka pronásledovala Mariam, majitelku baru Lénine na křižovatce avenue de Stalingrad a rue de la Liberté, pár kroků od univerzity Paris VIII-Vincennes-Saint-Denis, už skoro měsíc. V tuto časnou ranní hodinu byl bar téměř prázdný a Mariam toho využila, aby srovnala stolky a židle.

Ti dva seděli jako obvykle vzadu u okna, u malého stolku pro dva, hleděli si do modrých očí a drželi se za ruce.

Milenci?

Přátelé?

Sourozenci?

Mariam si povzdechla. Ta nejistota ji rozčilovala. Obvykle měla dobrý odhad, pokud šlo o srdeční záležitosti studentů. Pokračovala v práci, ještě utřít stoly, možná trošku zamést; za pár minut se z konečné metra trasy 13, stanice Saint-Denis-Université, vyvalí tisíce spěchajících studentů, přepracovaných, ve stresu... Stanice byla otevřena teprve před čtyřmi měsíci: její zprovoznění úplně změnilo celou čtvrť. Fakulta v Saint-Denis teď měla přímé spojení se srdcem Paříže.

Mariam ledabyle rozestavěla židle kolem stolků, věděla, že značná část z tisíců pilných studentů plných obav se na kratší či delší dobu zastaví v baru Lénine, aby si dala kávu, v klidu

vykouřila poslední cigaretu, a oddálila tak okamžik, kdy se zavřou do amfiteátru... Přijdou pozdě na přednášku... nebo tam nakonec nejdou vůbec... Mariam dobře znala nával ve tři čtvrtě na devět. Byla svědkem toho, jak se univerzita Paris VIII-Vincennes-Saint-Denis, velká univerzita přírodních a společenských věd a kultury, mění z rebelky v umírněnou a banální předměstskou univerzitu. Většina profesorů reptala, když je jmenovali na Paris VIII, chtěli totiž na Sorbonnu, nebo aspoň na Jussieu... Než byla otevřena stanice metra, museli profesori projít celým Saint-Denis a střetávat se s okolním prostředím. Teď, když tu bylo metro, s tím byl konec. Profesori nastoupili do metra, do linky třináct, a zamířili do míst zasvěcených pařížské kultuře, knihovnám, laboratořím, ministerstvům, nejvyšším institucím...

Mariam se otočila k pultu a sáhla po houbě, přitom vrhla diskrétní pohled do kouta na pár, který si něco šeptal, hezkou blondýnku a vysokého nesmělého mladíka.

Ten pár jí šel na nervy. Záhada ji pronásledovala.

Co byli zač?

Mariam vůbec nechápala, jak funguje vysokoškolské studium, dílčí zkoušky, bloky, stávky, ale nikdo neměl lepší přehled o přestávkách než ona. Nikdy nečetla Roberta Castela, Gillesse Deleuze, Michela Foucaulta, Jacquesa Lacana, slavné profesory Paris VIII, nanejvýš je jednou nebo dvakrát potkala ve svém baru nebo na nádvoří, ale přesto se považovala za odbornici v psychoanalýze, sociologii a filozofii studentských problémů a lásek. Byla pro své chráněnce kvočnou, byli zvyklí na její kávu, naprosto profesionálně se starala o jejich srdeční záležitosti.

Mariam znovu otočila hlavu k páru u okna. Vztah těch dvou vzdoroval její zkušenosti a intuici.

Emilie a Marc.

Ta nejistota ji hrozně rozčilovala.

Nesmělí milenci, nebo příbuzní?

Záhada. Mariam nevěděla, co si má myslet. Něco tu nese-
dělo. Tak podobní, a přece tak rozdílní. Mariam věděla, jak se
jmenují, znala jména všech štamgastů.

Marc už studoval na univerzitě Paris VIII dva roky a byl
pravidelným návštěvníkem baru Lénine. Vysoký, docela hez-
ký chlapec, vypadal mile, tak trochu jako rozcuchaný „malý
princ“, lehce zasněný, z nižší společenské třídy; student, který
si ještě neosvojil společenská pravidla a který přijel z venko-
va, bez peněz, aby si opatřil moderní garderobu... A pokud
jde o studium, Marc se nepředřel. Jak zjistila, studoval zvolna
evropské právo... Celé ty dva roky klidný, zamyšlený. Mariam
pochopila proč.

Čekal. Na svou Emilie.

Přijela letos v září. Musela být tedy o dva nebo tři roky
mladší než on.

Ano, měli podobné rysy. Trochu lidový přízvuk, jehož pů-
vod se Mariam nedařilo určit, byl stejný jako u Marca. Ale ten-
to přízvuk nešel nějak dohromady s Emilie a s její osobností,
stejně jako to jméno, obyčejné, běžné, *Emilie*... Emilie měla
světlé vlasy jako Marc, modré oči jako Marc... Trochu se sobě
podobali. Ale zatímco Marcovy pohyby byly nemotorné, roz-
pačité, poněkud těžkopádné, Emilie se pohybovala tak nějak
jinak, s jakousi noblesou v držení těla, s elegancí a vznešenos-
tí, které svědčily o dobrém původu a privilegované výchově...
Obklopovalo ji fluidum možná běžné na jiných univerzitách,
kde studovaly děti z bohatých rodin, z elitních středních škol,
ale tady, mezi studenty ze Saint-Denis, působilo nepatříčně.

Další záhada: pokud šlo o peníze, byla na tom Emilie zřej-
mě mnohem lépe než Marc. Mariam dokázala na první po-
hled určit značku, kvalitu a cenu oblečení, které měli studenti
na sobě, od H & M, přes Jennyfer či Yvese Saint Laurenta až
po Zaru...

Emilie se neoblékala u Yvese Saint Laurenta... ale neměla
k tomu daleko. Halenka z oranžového hedvábí a asymetrická

černá sukně byly jednoduché a zároveň elegantní a určitě stály spoustu peněz... Ne, Emilie a Marc možná pocházeli ze stejné oblasti, ale určitě nepatřili do stejného světa.

Přesto byli nerozluční.

Byl mezi nimi důvěrný vztah, který nevznikne jen tak z ničeho, který se nevytvoří během několika měsíců na fakultě. Jako kdyby spolu žili odnepaměti... Bylo to patrné ze spousty drobných pozorností, které Marc Emilie projevoval, diskrétních a neustálých, objetí kolem ramen, přisunutí židle, podržení dveří, nalití skleničky...

Mariam dokázala tato gesta dešifrovat: tak se chová starší bratr k mladší sestře!

Utřela židli, s vervou ji postavila na místo a neustále přemýšlela o mladém páru.

Emilie přijela na Paris VIII v září a Marc jako by jí držel dva roky místo v přednáškovém sálu a u stolku u okna v kavárně Lénine. Mariam vycítila, že Emilie je vynikající studentka, ambiciózní, rychlá a cílevědomá. Se sklony k umění. K literatuře. Soudila tak podle odhodlanosti, s jakou vytahovala učebnici nebo přednášky a zběžně procházela poznámky, s nimiž se Marc mořil celé hodiny.

Takže bratr a sestra navzdory jejich sociálním rozdílům?

Až na to, že Marc byl do Emilie zamilovaný!

To také bilo do očí.

Nikoli jako bratr, jako zoufalý milenec! To bylo Mariam jasné na první pohled. Ta horečnatá vášeň nepřipouštěla pochybnosti.

Mariam ničemu nerozuměla.

Sledovala je už celý měsíc. Bylo to pořád stejné. Nenápadně mrkla na přednášky na stole a zjistila, jak se ti dva jmenují.

Marc Vitral.

Emilie Vitralová.

Ale nebyla o nic moudřejší. Logické by bylo, že jsou bratr a sestra... Ale co potom ta důvěrná gesta? Ta ruka na Emiliiných

zádech. Možná jsou to prostě manželé. V osmnácti dvaceti letech...? Trochu neobvyklé u studentů, ale možné... Zbývá shoda jmen, ale Mariam v takovou náhodu nevěřila, leda by šlo o vzdálené příbuzné, bratrance, novou rodinu se složitými vztahy...

Mariam rázně utírala židle a pleskala hadrem o barový pult.

Emilie na Marcovi očividně visela. Její pohled však byl záhadný, nečitelný, někdy, zvláště když byla sama, se ztrácel v dálce, jako kdyby skrývala nějaké zranění, nějaký hluboký smutek... Tato melancholie dodávala Emilie jakýsi odtažitý půvab, odstup od světa, jímž se lišila od ostatních příslušníků kampusu. Všichni studenti v baru Lénine hltali krásnou Emilie očima, ale kvůli této odtažitosti a rezervovanosti se nikdo z nich neodvážil ji balit...

Až na Marca!

Emilie patřila jemu, kvůli tomu tu byl. Nikoli kvůli studiu. Nikoli kvůli fakultě. Jen proto, aby byl s ní, aby ji chránil.

Osobní strážce.

To Mariam pochopila.

Ale co to ostatní? Co pouto, které je spojuje? Mariam se pokusila s Emilie a Marcem promluvit, nejednou, ale nic bližšího se nedozvěděla.

Co se dá dělat, zatím to nechá být; jednou se to dozví.

Právě utírala poslední stolky, když Marc zvedl ruku.

„Mariam,“ zavolal na ni, „přines nám dvě kávy a sklenici vody pro Emilie!“

Mariam se v duchu usmála. Když byl Marc sám, nikdy si kávu nedával, jenom když byl s Emilie. Kávu s větším množstvím vody.

„Hned to bude, vy zamilovaní,“ odpověděla Mariam.

Aby je vyzkoušela.

Marc se rozpačitě usmál. Emilie nikoli. Měla hlavu lehce skloněnou. Až teď si Mariam všimla, že Emilie ten den vypadá

strašně, obličej má ztrhaný, jako by celou noc nespala, i když se lehce usmívala, a pouze její elegance to zachraňovala. Obává se zkoušky, učila se celou noc nebo musí urychleně odevzdat nějakou práci?

Ne, šlo o něco jiného.

Mariam vyhodila kávovou sedlinu do koše, propláchla kávovar a připravila dvě espresa.

O něco vážného.

Jako kdyby se Emilie chystala oznámit nějakou bolestnou zprávu. Mariam už viděla hodně, schůzky, na nichž se dva rozcházeli, vzrušené rozhovory, hodné chlapce, kteří zůstali sami se svou kávou, když dívka, trochu nesvá, ale hlavně volná, odešla. Emilie vypadala, jako by celou noc přemýšlela a za svítání se definitivně rozhodla, připravená nést následky své volby.

Mariam kráčela pomalu do zadní části baru a na táčku nesla dvě kávy a sklenici vody.

Chudák Marc. Tušil, že už je odsouzen?

Mariam dokázala být i diskrétní. Postavila kávy na stůl a odešla.

3

2. října 1998, 8 hodin 41 minut

Marc Vitral chvíli počkal, než se Mariam vzdálila. Sklonil se ke svému batohu značky Eastpack, položenému vedle židle, a vytáhl malou krabičku zabalenou ve stříbrném papíru.

„Všechno nejlepší k narozeninám, Emilie,“ řekl Marc ve sele.

Podal jí balíček.

Emilie se naoko rozzlobila.

„Marcu!“ hubovala ho. „Tenhle týden už mi blahopřeješ potřetí... Dobře víš, že to nepotřebuju...“

„Mlč a otevři to!“

Emilie svařtila obočí a otevřela krabičku. Byl v ní stříbrný šperk. Zvláštní kříž, jehož tři ramena byla zakončena malými kosočtverci a čtvrtým, horním, procházel široký kruh, nad nímž byla umístěna koruna. Emilie vzala šperk do ruky.

„Ty jsi blázen, Marcu...“

„Je to kříž Tuaregů! Prý je jich jednadvacet různých. Každé saharské město má svůj vlastní. Tenhle je z Agadezu. Líbí se ti?“

„Samozřejmě, líbí se mi. Ale...“

Marc dychtivě pokračoval:

„Kosočtverce prý představují čtyři světové strany... Ten, kdo daruje kříž Tuaregů, daruje celý svět...“

„Já tu legendu znám,“ zašeptala Emilie něžně. „*Daruju ti čtyři kouty světa, protože nevím, kde zemřeš.*“

Marc se rozpačitě usmál. Samozřejmě, Lylie věděla všechno o křížích Tuaregů i o všem ostatním. Chvilí mlčeli. Emilie natáhla ruku k šálku kávy. Marc udělal instinktivně totéž. Jejich prsty zamířily k sobě. Náhle Marcova ruka nad stolem ztuhla. Lylie měla na prsteníku prsten! Zlatý gravírovaný prsten se světlým safírem; nádherný starožitný šperk, který měl určitě obrovskou cenu. Marc ho nikdy předtím neviděl. Pohled mu na pár vteřin zamlžila žárlivost, jež se ho zmocňovala pokaždé, když ho nějaký detail, který nechápal, od Lylie vzdaloval. Vykoktal:

„Ten... ten prsten... je tvůj?“

„Ne... ukradla jsem ho dneska ráno na place Vendôme!“

Marc nereagoval. Víčka se mu lehce chvěla. Přestože na stříbrný kříž Tuaregů, který jí právě daroval, musel pracovat celý víkend a ještě tři noci jako operátor France Telecom, což byla jeho studentská brigáda, vypadal vedle tohoto prstenu jako levná cetka. Ostatně Emilie už vrátila africký šperk do krabičky, zatímco ten sběratelský skvost...

Přinutil se polknout doušek kávy a zamumlal:

„Ten... ten prsten. To je... dárek? K narozeninám?“

Emilie sklopila oči a tiše řekla:

„Tak nějak... Je to trošku složitější... Je nádherný, že?“

Odmělčela se a hledala slova.

„Vysvětlím ti to, netrap se kvůli tomu. Kvůli tomu prstenu...“

Emilie položila dlaň na Marcovu ruku.

Netrap se kvůli tomu. Kvůli tomu prstenu...

Ta slova zněla Marcovi v hlavě. Co tím chtěla říct? Emilie vypadala to ráno hrozně, jako kdyby celou noc nespala, i když se snažila usmívat a jako obvykle si do kávy přidala vodu. Náhle se Emiliiny oči rozzářily, jako by dospěla k důležitému rozhodnutí, napila se kávy a sklonila se ke svému ba-

tohu. Vyndala sešit se světle zelenými deskami a posunula ho k Marcovi.

„Na, Marcu, teď zas já. To je pro tebe!“

Marca se znovu zmocnil neurčitý neklid.

„Co je to?“

„Grand-Ducův deník,“ odpověděla Emilie, aniž nechala Marca nadechnout. „Přinesl mi ho předevčírem, den po mých narozeninách. Vlastně mi ho hodil do schránky, on nebo někdo, koho o to požádal, našla jsem ho ráno.“

Marc se opatrně dotkl sešitu. Víčka se mu znovu zachvěla.

Ten sešit. Grand-Ducovy zápisky... Teď už rozuměl. Emilie strávila dva předchozí dny a dvě noci čtením tohoto deníku. Osmnáct let pátrání toho starého bláznivého soukromého detektiva. Celý život. Emiliin život. Den po dni.

Zatracený dárek k narozeninám!

Marc pátral v Emiliiných očích. Co v tom sešitu našla? Jakou pravdu? Novou identitu? Konečně klid? Nebo nic? Jen otázky bez odpovědí...

Emilie na sobě nedala nic znát. V téhle hře byla příliš silná. Pomalu nalila vodu do své kávy jako rituál a pila ji po malých doušcích.

„Tak vidíš, Marcu, nakonec mi ho dal, ten sešit. Jak slíbil. Pravdu pro můj přechod do světa dospělých.“

Emilie se zasmála, ale byl to smích spíše nervózní než spontánní. Marc váhal, zda si má sešit vzít.

„No a...?“ zamumlal. „Prozradil ti ten sešit něco? Něco důležitého? Ty... už teď víš?“

Emilie se ještě vyhnula odpovědi a pohlédla z okna na nádvoří Paris VIII, přes nějž se trousili studenti.

„Vím co?“

Marc cítil, jak v něm roste podráždění. V hlavě se mu znovu rojila slova, ale nepronесl je: *Víš, proč toho zatraceného soukromého detektiva celé ty roky platili! Víš, kdo jsi, Lylie. Kdo jsi!*

Emilie si roztržitě hrála s prstenem na pravé ruce. Kvůli

chladu a únavě jako by nevnímala Marcovo vzrůstající rozčilení.

„Teď je řada na tobě, Marcu. Přečti si ten sešit.“

Marc měl v hlavě zmatek, neměl už ani sílu myslet na ten podivný prsten, který Emilie nosila. Kdo jí ho dal? Kdy? Proč? Hleděl na sešit před sebou a slyšel se, jak říká:

„Dobrá, vážko moje... Přečtu si ten zatracený sešit...“

Odmlčel se a pak dodal:

„A co ty, jsi v pořádku?“

„Ano... Nedělej si starosti. Jsem v pořádku.“

Emilie smočila rty v kávě a upíjela, jako by se k tomu musela nutit.

Ne! Nebyla v pořádku.

Emilie něco tajila. Něco, co Grand-Duc zjistil a zapsal do svého deníku.

Její totožnost?

„Zanechal Grand-Duc nějaký vzkaz, tedy kromě toho deníku?“

„Ne, žádný, ale všechno je v tom sešitu...“

„A co vlastně?“

„Dočteš se to. Bude lepší, když si to přečteš sám.“

„A kde je teď Grand-Duc?“

Emiliiin pohled se zakalil, jako kdyby věděla něco strašného a nechtěla to prozradit. Ostentativně se podívala na hodinky. Marc sebou trhl:

„Už musíš jít?“

„Ano... Nemám dneska ráno přednášky. Ale ty ano! V deset. Evropské ústavní právo. Seminář s úžasným mladým Grandinem! Musím jít, Marcu.“

Marc byl evidentně rozrušený.

„Kam jdeš?“

Emilie nalila poslední kapku vody do své kávy, dopila ji a unaveně na Marca pohlédla. Naklonila se ke svému batohu, vzápětí se narovnala a řekla:

„Já... já mám pro tebe taky dárek.“

Podala mu dárkový balíček velikosti krabičky od zápalek. Marc strnul.

Zmocnilo se ho neblahé tušení. Emilie se nechovala přirozeně. Tvářila se vesele, jako by o nic nešlo.

„Ale neotvírej ho teď,“ pokračovala jedním dechem Emilie, „teprve až odejdu. Za hodinu! Slibuješ? Můžu ti věřit? Je to jako hra na schovávanou, dáš mi čas, abych zmizela, zavřeš oči a budeš počítat dejme tomu do tisíce...“

Zdálo se, že Emilie vložila veškerou energii, která jí zbývala, do toho, aby její žádost vypadala jako milenecká hra. Marc nebyl hloupý.

„Slibuješ?“ naléhala Emilie.

Marc rezignovaně přikývl. Dlouho se na sebe dívali. Emilie víčka se zachvěla jako první.

„Ne, ty to nedodržíš. Jsi tvrdohlavý jako mezek, Marcu, já tě znám, vrhneš se na to, jakmile se k tobě otočím zády...“

Marc to nepopřel. Emilie zvedla půvabnou ruku.

Zase ten prokletý prsten.

„Mariam?“

Majitelka baru, jako by cíhala na jejich činy a gesta, stála vzápětí u jejich stolu.

„Mariam, mám pro tebe úkol. Dám ti tenhle balíček. Za hodinu, ne dřív, ho dáš Marcovi! I kdyby tě prosil, chtěl tě podplatit nebo tě vydíral... A abych nezapomněla, za hodinu ho pošleš na přednášky, do místnosti B318, a bez diskuse!“

Vložila jí balíček do ruky.

„Důvěřuju ti, Mariam.“

Neměla na výběr. Emilie vyskočila, strčila krabičku s křížem Tuaregů do batohu a vtiskla Marcovi letmý polibek. Napůl na tvář a napůl na koutek rtů. Dvojsmyslný, jako by se Mariam vysmívala...

Emilie otevřela skleněné dveře baru Lénine a zmizela v davu studentů na nádvoří jako duch.

Dveře se zavřely.

Mariam sevřela balíček v dlani. Samozřejmě Emilie poslechne, ale neměla tento druh her ráda. Mariam už měla zkušenost s páry, které se rozcházely, v takové chvíli projevovaly ženy překvapující rozhodnost a fantazii.

Emilie k takovým ženám patřila.

Celé to představení zavánělo lží. Emilie vzala nohy na ramena a ten dárek v Mariamině ruce byla časovaná bomba. Marc ji nikdy neměl nechat jen tak odejít. Ten milý chlapec byl příliš naivní, příliš důvěřivý... Mariam pořád nevěděla, jestli to děvče, co uteklo, byla jeho sestra, manželka, milenka či přítelkyně, nedokázala odhalit pouto, jež je spojovalo, ale byla si jistá, že Emilie má pouze jediný cíl.

Toto pouto přetřhnout.

4

2. října 1998, 9 hodin 2 minuty

Marc upřeně pozoroval Mariam za barovým pultem. Strčila mezi dvěma objednávkami balíček, který jí Emilie svěřila, do pokladny a vyslala směrem k Marcovi jednoznačný pohled. Nepřipadá v úvahu, že by mu ho dala dřív, než určila Emilie. Ženská solidarita. Ze zoufalství obrátil svou pozornost k zelenému sešitu Crédula Grand-Duca. Emilie věděla, co dělá. Musí tu čekat hodinu, hodinu, než mu začne první přednáška, nudný seminář evropského ústavního práva vedený mladým profesorem, který téměř polovinu času protelefonuje. Emilie ho dostala do pastí. Není úniku. Musí zabít hodinu.

Bar Lénine byl teď narvaný k prasknutí. Jeden dlouhán se zeptal Marca, jestli si může vzít od jeho stolku židli, a Marc roztržitě přikývl. Červeno-bílé hodiny s nápisem Martini ukazovaly 9 hodin 3 minuty. Marc neměl na výběr, ale přesto s otevřením sešitu váhal. Rukou lehce přešel po jeho lesklých deskách. Chvilku otálel a znovu zvedl zrak. Černé ručičky na hodinách jako by se vůbec nepohnuly.

9 hodin 4 minuty.

Marc si povzdechl.

Stále nedopil svou kávu, a ani ji pít nebude, vlastně kávu neměl rád. Jeden starý profesor se sklenicí piva a novinami

Le Parisien se opíral o barový pult a pošilhával po jeho místě. Jako by věděl, že Marc v tuto chvíli touží po jediném, vstát, utéct, rozběhnout se za Emilie a hodit ten zatracený sešit do koše.

Hleděl z okna, jako by v houstnoucím davu hledal Emiliinu známou postavu, jako by ji ten dav mohl zastavit, ro-zestoupit se a vytvořit cestičku mezi ní a jím. Zrak se mu zamlžil. Srdce se mu rozbušilo a hrdlo sevřelo. Dobře znal tyto první příznaky, tachykardii, dýchací obtíže... Rychle odvrátil pohled od nádvoří univerzity.

Rázem se mu dýchalo lépe.

Znovu se dotkl prsty světla zeleného sešitu.

Emilie opět vyhraje. I on musí čelit své minulosti.

Marc se zhluboka nadechl a otevřel sešit. Grand-Duc měl drobné, sevřené písmo, velmi pravidelné a trochu nervózní. Velice dobře čitelné.

Marc se sklonil. Ponořil se do modrých vln písmen, slov a řádků, jako člověk zadrží dech, aby se ponořil do oceánu pochybností.

Deník Crédula Grand-Duca

Všechno začalo tou katastrofou. Myslím, že nikdo nebo skoro nikdo před tím 23. prosincem 1980 o hoře Terrible neslyšel. Já také ne. Hora Terrible je jeden z těch nízkých kopců v pohoří Jura na hranicích mezi Švýcarskem a Francií, nacházejících se v jednom zákrutu řeky Doubs; hora, na jejíchž svazích se pasou krávy, daleko od civilizace, od Montbéliardu na francouzské straně a od Porrentruy na té švýcarské. Hora nepřiliš vysoká, přesně 804 metrů, ale přitom někdy hůře přístupná, zejména v zimě, když všechno zakryje sníh. Horu Terrible zná hlavně pár historiků, protože za Francouzské revoluce to byl francouzsko-švýcarský departement. Pak na ni

všichni zapomněli kromě několika stovek místních obyvatel, kteří jí obvykle říkali „hora Terri“... Ovšem když Airbus 5403 letící z Istanbulu do Paříže narazil v noci z 22. na 23. prosince do jejího jihozápadního úbočí na francouzské straně, dali novináři přednost jménu Terrible před jménem Terri.¹ Ony totiž titulky „Tragédie na hoře Terrible“ zněly mnohem lépe než „Tragédie na hoře Terri“!

Možná si na to lidé ještě pamatují. K leteckým neštěstím dochází a navzájem jsou si podobná. Několik měsíců předtím se Boeing 747 zřítil poblíž Tenerife na Kanárských ostrovech. Sto čtyřicet šest mrtvých. Rok po nárazu letadla do hory Terrible, 1. prosince 1981, narazilo DC 9 letící z Lublaně do Ajaccia do hory San Pietro: sto osmdesát mrtvých... Jediná letecká nehoda na Korsice. Všichni na tuto katastrofu už zapomněli, snad kromě Korsičanů. Všichni si dneska pamatují nehodu na hoře Sainte-Odile a čekají, jaká bude následovat.

V onom roce 1981 se mluvilo o černé sérii!

Nesmysl! Existují přece statistiky. Věřte mi, surfoval jsem celé hodiny na webových stránkách o leteckých nehodách, například 1001 crash.com. Podívejte se na ni, uvidíte, že jsou děsivě přesné, počet mrtvých a spousta detailů o okamžicích těsně před katastrofou... Je to až neuvěřitelné, ale za čtyřicet let napočítali přes tisíc pět set leteckých neštěstí a více než dvacet pět tisíc obětí... Když to spočítáte, je to více než čtyřicet nehod ročně, průměrně jednou týdně někde na světě spadne letadlo, a nejen v Číně nebo na Sibiři...

Takže je vám jasné, že na nehodu na hoře Terrible v roce 1980 už všichni zapomněli! Sto šedesát osm mrtvých... Zrnka prachu... Hvězdného prachu...

Ani já jsem se v té době o katastrofu na hoře Terrible nezajímal. To ráno jsem tu informaci téměř nevnímal. Sledoval jsem Hendaye, šlo o případ zpronevěry týkající se jedno-

¹ Terrible = strašný – pozn. překl.

ho kasina, za níž stáli baskičtí teroristé... Vzrušující případ. Tenkrát jsem řešil spíše ožehavé případy, byla to moje specialita. Před necelými pěti lety jsem si otevřel detektivní kancelář. Předtím jsem se nechával najímat na případy po celém světě. Blížila se mi padesátka. Měl jsem zničený kyčelní kloub a páteř zkroucenou jak paragraf; nepozorovaně jsem přibíral každý týden kilo, které jsem pak měsíc shazoval, v nejlepším případě... Zkrátka být soukromým detektivem, byť druhořadým, se mi zdálo lepší.

Určitě jsem o nehodě to ráno, jako všichni, slyšel v rádiu, když jsem číhal na parkovišti před Hendayeovým kasinem, ale nevěnoval jsem jí pozornost. Netušil jsem, že o několik měsíců později se tato nehoda stane jediným smyslem mého života. Jaká ironie! Kdybych jen věděl...

Airbus 5403 z Istanbulu do Paříže se zřítil na horu Terrible v noci 23. prosince, přesně třicet sedm minut po půlnoci. Nikdo nikdy nezjistil, co se té noci stalo. Zima byla v té době spíše mírná, ale od rána nepřetržitě sněžilo. V noci vypukla bouře. Hora Terrible vytváří předěl mezi švýcarskou a francouzskou částí pohoří Jura. Pilot prý prostě ztratil orientaci. Alespoň to tehdy řekli, bylo snadné svést všechno na ubohého pilota, který uhořel spolu s ostatními v letadle. A co černá skříňka, ptáte se. Ta neprozradila nic, jen to, že letadlo letělo příliš nízko a že pilot nad ním nakonec ztratil kontrolu... Pozůstali po obětech a pilotova rodina se snažili dozvědět víc, ale marně. Obviňovali pilota, sních, bouři, horu, osud, slavný Murphyho zákon o černých sériích, smůlu... Samozřejmě se konal soud. Rodiny obětí chtěly vědět proč. Ale tohle nikoho jiného nezajímalo. Veřejnost tento soud nevzrušoval.

Stroj se zřítil třicet sedm minut po půlnoci... To nakonec stanovili experti, protože nebyli jiní svědci než cestující, a z těch se nic nenašlo, ani rozbité hodinky, z nichž by se dal vyčíst čas nehody. Ekologové bojovali před Vánoce o každou jedličku z pohoří Jura. A airbus vyrval z kořenů během

několika vteřin více stromů, než jich bylo spotřebováno za sto let oslav Vánoc. Ty, které nebyly vyrvány, navzdory sněhu shořely. Než se letadlo zastavilo, vytvořilo v lese dálnici dlouhou několik set metrů. Pak vybuchlo a hořelo až do rána.

Záchranáři objevili letadlo až o hodinu později. Neštěstí bylo nahlášeno s velkým zpožděním. V okruhu pěti kilometrů od místa nehody nikdo nebyl. Teprve oheň upoutal pozornost obyvatel údolí. Navíc sníh rovněž brzdil pomoc, helikoptéry nemohly vzlétnout a první hasiči se dostali na planoucí mýtinu pěšky, když s obtížemi sledovali hořící stopu. Bouře ustala až za svítání a hora Terrible se na několik hodin stala středem světa. Dokonce byl veden proces nebo alespoň vyšetřování toho, proč záchranáři dorazili tak pozdě, ale to také nikoho příliš nezajímalo. Ani tenhle proces veřejnost nepoutal.

Záchranáři vlastně ani nemuseli spěchat, bylo jasné, že nikdo nepřežil. Což se také potvrdilo, když dospěli k hořícím pokrouceným plechům. Ale hasiči jsou pečliví, dokonce i v půl druhé v noci, uprostřed pohoří Jura, ve sněhové bouři. A tak přesto pátrali, aniž věděli po čem, aby sem nejeli zbytečně, jen aby se ohřáli u velké vaty na úbočí hory, která změnila těla sto šedesáti osmi nebohých cestujících v prach a popel.

Hledali s očima plnými kouře a smutku. Našel ji jeden mladý hasič z jednotky ze Sochaux, Thierry Mouchot. Tento podrobný popis po tolika letech vás možná překvapuje, ale všechno je pravda. Strávil jsem s ním později několik hodin a chtěl jsem, aby mi dopodrobna líčil těch pár vteřin zděšení, donekonečna jsem se vracel ke každému detailu. Tu noc si to nejdřív neuvědomil. Myslel si, že našel mrtvolu, tělíčko dítěte. Ovšem bylo to tělo jediného cestujícího z airbusu, které neshořelo. Šlo téměř o novorozence, ani ne tříměsíční dítě. Bylo vymrštěno z trupu letadla, které bylo po nárazu částečně deformované. To všechno zjistili experti, přesně to prokázali během vyšetřování, když se snažili určit, kde se miminko se

svými rodiči v letadle nacházelo. Ale k tomu se ještě později vrátíme. Buďte trpěliví...

Mouchot, ten mladý hasič, byl přesvědčený, že našel jen tělíčko bez života: kojeneček ležel více než hodinu na sněhu... Ale když se k němu sklonil, zdálo se mu, že tvářička, ručičky a prstíky dítěte jsou jen lehce namodralé. Tělíčko se nacházelo asi třicet metrů od ohně. Teplá sálající z hořícího vraku ho patrně zahřívalo. Mladý hasič ze Sochaux přistoupil ihned, tak jak ho to učili, k umělému dýchání a poté velmi opatrně k masáži srdce. Nikdy by ho nenapadlo, že bude zachraňovat novorozence, a navíc za takovýchto okolností...

Děťátko ještě slaboučce dýchalo. Po pár minutách si ho převzala záchranná služba a postarala se o zbytek. Později lékaři konstatovali, že právě vzniklý požár, teplo sálající z hořícího letadla novorozence zachránilo. Byla to holčička s modrými očima, neuvěřitelně modrými na svůj věk, podle světlé pleti pravděpodobně Francouzka. Vymrštilo ji to dostatečně daleko, aby neuhorela zaživa, ale aby ji zároveň plameny ochránily před nočním chladem. Je strašnou ironií, že jí zachránila život smrt cestujících, mezi nimi i jejích rodičů. Tak aspoň ten zázrak vysvětlovali lékaři.

Protože to byl skutečně zázrak!

Většina místních novin vytiskla ještě v noci mimořádné vydání o katastrofě, ale nečekaly na výsledky šetření záchrannářů. Jen jediný deník, *L'Est républicain*, to risknul a počkal, nespustil rotačky, neposlal domů personál a udržoval ho v neustálé pohotovosti. Šéfredaktor měl dobrý čich. *L'Est républicain* měl v každém koutě Jury armádu novinářů, kteří slídili za sanitkami a postávali před nemocnicemi... Zpráva o zázraku přišla ve dvě hodiny ráno. A v *L'Est républicain* se ve vydání z 23. prosince 1980 objevil titulok: *Zázračně zachráněná holčička na hoře Terrible*. Jméno se ujalo. Vedle snímku spáleného trupu letadla na mýtině byla barevná fotografie hasiče s novorozencem v náručí před nemocnicí Belfort-Montbéliard, na

níž přibarvili tvářičku, ruce a oči trochu víc do modra. Krátký komentář zněl: *Dramatická nehoda Airbusu 5403, letícího z Istanbulu do Paříže, na úbočí hory Terrible na francouzsko-švýcarských hranicích v noci z 22. na 23. prosince 1980. Sto šedesát osm ze sto šedesáti devíti cestujících a členů posádky zahynulo okamžitě nebo uhořelo v trupu letadla. Jediným zázračně zachráněným je tříměsíční dítě, které bylo při nárazu vymrštno z letadla, ještě předtím, než ho zachvátily plameny.*

Francie se probudila pod dojmem této tragédie. Sněžný sirotek rozplakal každého. Během dopoledne převzaly fotografie z *L'Est républicain* všechny časopisy a rozhlasové a televizní stanice. Možná si na to vzpomínáte. Na tu záplavu horkých slz, která zalila zimní národní smutek...

Zbýval jediný detail. Deník sice uveřejnil snímek zázračně zachráněné holčičky, ale nikoli její jméno... Ve dvě ráno to bylo obtížné: bylo zapotřebí spojit se s Air France v Istanbulu. To si nejspíš řekl šéfredaktor. Ostatně jméno zachráněného dítěte nebylo tak důležité. Samozřejmě, připojit jméno sirotka s modrýma očima pod fotografii na první straně novin by zapůsobilo na city ještě víc, ale „zázračně zachráněná z hory Terrible“ taky neznělo špatně... Bylo v tom určité tajemství, které mělo být odhaleno následující den při identifikaci dítěte.

Nejpozději...

Tak se uvidí...

To příjmení, to jméno... Pátrám po něm už osmnáct let!

5

2. října 1998, 9 hodin 10 minut

Výbuch hurónského smíchu pěti studentů natlačených kolem kulatého stolku deset metrů od Marca ho vyrušil. Chlapci si prohlíželi fotografie na stole, určitě z posledního studentského mejdanu, takové ty fotky, co si schováváte po celý život a budete si je napůl s pýchou, napůl se studem tajně prohlížet. Marc je znal od vidění, patřili k jednomu z hlavních spolků, který organizoval mimoškolní aktivity. Pomoc s přípravou, přehledy zkoušek a fotokopie přednášek, tím financoval mejdany a oslavy.

Marc zvedl hlavu.

9 hodin 11 minut, dá-li se věřit hodinám na zdi.

Mariam se na něj ani nepodívala a povídala si u pultu s dívkou oblečenou od hlavy k patě do černého včetně kalhotek, které se rýsovaly pod tmavou přiléhavou sukní této Morticie Addamsové přednáškových sálů.

Marc si povzdechl a znovu se rezignovaně ponořil do čtení.

Deník Crédula Grand-Duca

Tak... A právě v tomto okamžiku začíná záhada hory Terrible. Teď už si možná na něco vzpomínáte. Přesto všechno zpočátku probíhalo normálně... Osířelý kojenec, obje-

ný mladým hasičem, byl předán do péče pediatrického oddělení nemocnice v Belfort-Montbéliardu, kde se o něj starala armáda lékařů.

Rekonstruoval jsem následující události s přesností metronomu, ale nebudu vás zatěžovat hodinami výsledků svědků. Stačí, když to shrnu, myslím, že to bude dostatečně názorné.

Léonce de Carville se dověděl obě novinky, o nehodě a zázračně zachráněném dítěti, ze zpráv v rádiu v šest hodin ráno. Léonce de Carville vstával každý den za svítání. V telefonu si ověřil svůj denní rozvrh, rozplánovaný na minutu přesně, a za chvíli už odlétal soukromým letadlem do Montbéliardu. Léonce de Carville bylo v té době pětapadesát let a patřil mezi stovku nejvýznamnějších kapitánů průmyslu ve Francii. Vystudoval na inženýra a zbohatl na kladení potrubí na všech kontinentech. Carvilleův podnik byl subdodavatelem těch největších nadnárodních naftařských a plynárenských společností. Úspěch Carvilleových nespočíval v technologických inovacích naftovodů a plynovodů, ale v jejich schopnosti zavést potrubí do těch nejnebezpečnějších nebo nejsložitějších míst naší planety, pod vodou, pod horami, v seizmicky aktivních oblastech... Jejich podnik se prosadil v šedesátých letech, kdy vyvinuli revoluční technologii stabilizace ropovodů v permafrostu, věčně zmrzlé půdě... a začali ji vyvážet navzdory studené válce na Sibiř i na Aljašku...

Léonce de Carville si v bílém labyrintu nemocnice v Belfort-Montbéliardu nasadil důstojnou masku, která zapůsobila na personál pronásledovaný novináři.

„Pojďte se mnou,“ vybídla ho ochotná sestřička.

„Kde je?“

„Na kojeneckém oddělení. Nebojte se. Je v pořádku...“

„Kdo se o ni stará?“

Trochu překvapená sestřička zaváhala. Potom vyhrkla:

„Doktor... doktor Morange. On měl v noci službu...“

Carvilleův inkvizitorský pohled sestru tak vyděsil, že rychle dodala:

„Máte štěstí, pane de Carville. Je to jeden z nejuznávanějších specialistů. Ještě je tady. Můžete se ho na všechno vyptat...“

Léonce de Carville naznačil úsměv, což mohlo znamenat spokojenost, ale i ostražitost. Rázně kráčel dál. Všichni mu ustupovali z cesty.

Předchozí noci přišel průmyslník při tragédii na hoře Terrible o jediného syna a snachu. Právě tento ostrý kapitán průmyslu přesvědčil přede dvěma lety svého syna, aby převzal vedení turecké pobočky Carvilleovy společnosti. Bylo veřejným tajemstvím, že mladý Alexandre de Carville má ve vedení nadnárodní společnosti nahradit svého otce. Výměna měla proběhnout postupně. Alexandre de Carville se se zánícením pustil do práce v Turecku, kde mohl kromě slušných znalostí získaných při studiu na polytechnice využít i diplom ze společenských a politických věd. Podle toho, jak se měnil režim, musel vyjednávat s Tureckem vojenským nebo s Tureckem demokratickým... Konečným cílem byla nejdůležitější akvizice Carvilleovy společnosti, klíčový kontrakt na příští desetiletí: Alexandre de Carville odjel s rodinou do Turecka, aby osobně jednal o druhém nejdelším ropovodu na světě z Baku přes Tbilisi do Ceyhanu, měřícího dva tisíce kilometrů od Kaspického po Středozemní moře, z toho více než tisíc kilometrů v Turecku až do malého přístavu Ceyhan na jihovýchodním pobřeží Turecka, téměř na hranicích se Sýrií, kde měla rodina de Carville letní sídlo. Vyjednávání trvalo dlouho: už dva roky přešlapovali na místě. Alexandre de Carville žil většinu roku v Turecku se svou ženou Véronique a dcerou Malvinou, které bylo v té době šest let. Z toho strávila v Turecku dva roky. Když Véronique znovu otěhotněla, nevrátila se do Francie: měla křehké zdraví, kvůli rizikovému

těhotenství jí lékaři cestování nedoporučovali, a už vůbec ne letadlem... Porod proběhl dobře v Bakirkoy, největší soukromé porodnici v Istanbulu, a malá Malvina si mohla pochovat svou maličkou sestřičku Lyse-Rose... Léonce de Carville se ženou Mathilde ve Francii obdrželi krásné oznámení s trochu rozmazanou fotografií vnučky. Nebylo proč spěchat. Rodina se měla setkat o Vánocích roku 1980. Malvina de Carville odletěla do Francie jako každý rok na začátku vánočních prázdnin, o týden dřív než rodiče. Zbytek rodiny, Alexandre, Véronique a malá Lyse-Rose, měl odletět o několik dní později, 23. prosince večerním spojem z Istanbulu do Paříže... Oslava se měla konat v obrovském rodinném sídle Carvilleových na břehu řeky Marny. Malvina, roztomilá černovlasá šestiletá holčička, šibalské a neodolatelné dítě, které komandovalo služky ve Francii i v Turecku jako generál, přikázala, aby na počest její malé sestřičky vyzdobili růžovými a bílými štrápci cestu od vchodu do haly až do pokoje Lyse-Rose včetně mohutného schodiště z třeshňového dřeva.

Malvina de Carville...

Dovolte mi, abych několika řádky odbočil od Léonce de Carville krácejícího chodbami nemocnice v Montbéliardu a představil vám Malvinu. Je to důležité. Pochopíte proč.

Tak tedy Malvina de Carville. Myslím, že patřila k těm, co mě neměli moc rádi... Mírně řečeno. A zvláštní je, že to bylo vzájemné. Marně jsem přesvědčoval sám sebe, že za své šílenství nemohla a za jiných okolností by z ní vyrostla skvělá a žádoucí žena, žena z vyšších kruhů, která se dobře narodila a pak i dobře vdala... Ta holka mi však v průběhu let svou narůstající posedlostí naháněla pořádný strach... Na rozdíl od své babičky mi nikdy nedůvěřovala. Musela vycítit, že ji považuju za monstrum. Ano, monstrum! Protože v to se časem ta rozkošná šestiletá holčička změnila. V ošklivé, zatrpklé a nezvladatelné stvoření... Ale pojďme dál. Teď ještě nenastal čas, abychom se bavili o ní... Při troše smůly by se tenhle zápisník

mohl dostat do rukou té fúrie, a kdo ví, jakou reakci by u ní četba těchto řádků vyvolala!

Vraťme se k tomu, proč se pomátla. Zázrak. Přesněji řečeno zdání zázraku.

Léonce de Carville v nemocnici v Belfort-Montbéliardu zachovával odměřenost, kterou tentokrát nikdo nepovažoval za chlad, ale za zdrženlivost. Zůstal klidný, i když mu poprvé ukázali vnučku přes sklo, přes něž nebyl slyšet její pláč.

„To je ona,“ pokývala hlavou sestra. „První postýlka, přímo před vámi.“

„Děkuju.“

Tón hlasu byl věcný, klidný, ovládal se. Sestřička o pár kroků ustoupila. Pochopila, že Lyse-Rose je to jediné, co Léonci de Carville zůstalo.

Víra významného průmyslníka se musela otrást v základech. Nebo aspoň nalomit. Léonce de Carville nebyl tak horlivý katolík jako jeho žena Mathilde. Konvertoval ke katolicismu hlavně ze společenských důvodů, aby racionálního vědce přijala rodina jeho ženy a vlivní příslušníci dobročinných spolků v Coupvray. Ale v takovémto okamžiku bylo i pro toho nejrationálnějšího člověka obtížné nemyslet na posmrtný život. Nezmitat se mezi hněvem na krutého Boha, který vám vzal jediného syna, a vděčností, odpuštěním malichernému Bohu, který možná kvůli výčitkám a aby vám to vynahradil, zachránil vaši vnučku... Právě ji...

Lyse-Rose ve své prosklené kleci tiše plakala.

„Je to zázrak,“ ozval se za jeho zády doktor Morange v bílém plášti a s úsměvem kněze na tváři.

Stejně se usmíval i o pár let později, když jsem se s ním setkal a on mi vše vyprávěl.

„Daří se jí překvapivě dobře. Nemá žádné následky. Necháváme si ji tady jenom na pozorování, pro jistotu, ale už je v naprostém pořádku... Ujišťuju vás, že je to zázrak...“

Děkuju ti, Bože, pomyslel si určitě Léonce de Carville.

V té chvíli přišla za lékařem sestra. Má prý telefon. Ano, je to naléhavé. Doktor Morange nechal Léonce de Carville před prosklenou stěnou pokoje, kde se vrtěla jeho vnučka.

Až bude sám, bude moct konečně uronit slzu, pomyslel si lékař, který stejně jako všichni lidé byl rád, když tragédie končily dobře, nebo aspoň lépe, než začaly. Dojatý uchopil sluchátko, které mu sestra podala.

Hlas v telefonu jako by přicházel z konce světa, byl vážný a naléhavý.

„Dobrý den, pane doktore, jsem dědeček toho dítěte z letadla. Víte, ta nehoda v pohoří Jura dnes v noci. Ústředna mě přepojila na vás... Jak se má?“

„Dobře... velmi dobře, ujišťuju vás, že se jí daří čím dál lépe. Myslím, že za pár dní ji budeme moct propustit. Ale její dědeček z otcovy strany už dorazil. Chcete, abych vám ho zavolal k telefonu?“

Na druhém konci se rozhostilo ticho. Lékař okamžitě pochopil, že tu něco neklape.

„Pane doktore... promiňte, ale zřejmě se mýlíte... Já jsem dědeček toho dítěte z otcovy strany. A moje vnučka nemá dědečka z matčiny strany, protože moje snacha byla sirotek.“

Doktoru Morangeovi se nervózně roztřásl ruce. Lékař horečně hledal ve své zmatené mysli vysvětlení. Podfuk? Lest novináře bažícího po informacích? Musí zjistit, o co jde.

„Mluvíme tu o havárii letu z Istanbulu do Paříže dneska v noci? O zázračně zachráněném dítěti? O Lyse-Rose?“

„Ne, doktore...“

Lékař zachytil v hlase volajícího úlevný povzdech.

„Ne, pane doktore,“ pokračoval hlas na druhém konci, „jde o nedorozumění. Zachráněné dítě se nejmenuje Lyse-Rose... jmenuje se Emilie.“

Na lékařově čele se zaperlily kapky potu, něco takového se mu ještě nestalo, ani na operačním sále.

„Pane, je mi líto, ale to není možné. Dědeček dítěte, pan de Carville, je právě tady v nemocnici. Viděl ho a poznal, potvrdil, že je to Lyse-Rose.“

Na obou koncích linky zavládlo rozpačité mlčení.

„Bydlíte... bydlíte daleko od Montbéliardu?“ začal lékař.

„V Dieppe... V Haute-Normandie.“

„Ehm... no... myslím, že by bylo nejlepší... pane...?“

Lékař se neobratně snažil získat čas.

„Vital. Pierre Vital...“

„Tak tedy, pane Vitrale, myslím, že nejlepší by bylo, kdybyste zavolal na komisařství v Montbéliardu. Právě ověřují totožnost cestujících. Víc vám bohužel nemůžu sdělit... Oni vám určitě podají informace. Odpovědí vám na všechny otázky...“

V té chvíli se lékař zlobil sám na sebe, že jako nějaký ouřada poslal toho zoufalého člověka k jinému okénku. Přímou cítil, že až ten muž na druhém konci zavěsí, zhroutí se, jako by jeho vnučka zahynula podruhé. Rychle se vzpamatoval. On za to přece nemůže. Je to směšné. Ten člověk se musel splést.

Zavěsili.

Lékař si v duchu říkal, zda má o tom zvláštním telefonátu povědět Léonci de Carville.

Pierre Vital pomalu položil sluchátko. Jeho žena Nicole, která stála vedle něj, se znepokojeně zeptala:

„Co se děje? Je Emilie v pořádku? Co ti řekli?“

Manžel na ni pohlédl s nekonečnou něhou v očích, jak to uměl jenom on. Jemně, jako by se omlouval, odpověděl:

„Řekli, že to dítě, které přežilo, se jmenuje Lyse-Rose, a ne Emilie...“

Nicole a Pierre Vitralovi hodnou chvíli nepromluvili. Život se ani s jedním z nich nemazlil. Spolu čelili nedostatku peněz, ranám osudu, nemocem a problémům každodenního

života. Je to vždycky stejné, když neprotestujeme, ničeho nedosáhneme... A protože Vitralovi na svůj život nikdy nereptali, nestyděl se občas jim přidat nějaké neštěstí navíc. Pierre a Nicole Vitralovi si zničili zdraví, Pierre záda a Nicole plíce, když více než dvacet let prodávali hranolky, párky a jiné grilované lahůdky ze speciálně upraveného oranžovo-červeného Citroënu H na plážích na severu: při různých událostech či na festivalech, pokud to počasí dovolilo. Stihli si pořídit dvě děti, aby udělali na život dlouhý nos, ale on jim jedno, Nicolase, jednoho deštivého večera v Criel-sur-Mer při jízdě na motocyklu vzal.

Smůla se jim lepila na paty, ale přede dvěma měsíci přece jen něco vyhráli: čtrnáctidenní pobyt v Bodrum-Gumbetu.

Bodrum-Gumbet? Kde ten Bodrum-Gumbet vlastně je?

V Turecku, je to poloostrov vybíhající do Středozemního moře a lemovaný čtyřhvězdičkovými hotely s plážovými lehátky u průzračné vody. All inclusive. Skutečný palác! Vyhráli úplnou náhodou, když vhodili lístek do poháru v Carrefouru během dvou prodejních týdnů. Vylosovaný byl právě lístek jejich syna Pascala. Mělo to však jeden háček: výhru museli uplatnit do konce roku 1980. Moc se jim to nehodilo... Pascalovi a Stéphanie se právě před dvěma měsíci narodila krásná malá Emilie. Starší syn Marc, kterému byly dva roky, mohl zatím zůstat u prarodičů. Ale s malou Emilií to bylo složitější, Stéphanie ji kojila a rozhodně neměla v úmyslu dcerku na dva týdny opustit... Lístky byly na jméno, nemohli je vyměnit... Měli dvě možnosti, buď nechat výhru propadnout, nebo jet i s malou.

Odjeli. Ještě nikdy neletěli letadlem. Stéphanie byla mladá žena s usměvavými očima, která si představovala svět jako velké jablko k nakousnutí. Ovoce, o němž si myslela, že je v jejím malém ráji zakázané.

Když už se na ně štěstí usmálo, řekli si, že by se k němu neměli obracet zády. Měli být opatrní a nedůvěřovat úsmě-

vům. Pascal, Stéphanie a Emilie měli přistát na letišti Roissy 23. prosince a strávit den ve vánočně vyzdobené Paříži. Vymyslela to Stéphanie. Byla sirotek a rodina Vitralových ji zbožňovala. A ona jim to hojnou měrou oplácela. K tomu, aby byla šťastná, vůbec nepotřebovala jezdit do Turecka. Jejými poklady byli Marc a Emilie a jejich otec, a také prarodiče, kteří vnoučata hýčkali.

Pierre a Nicole Vitralovi se o tragédii dozvěděli, když ráno, jako každý den, poslouchali zprávy na stanici France-Inter.

Seděli proti sobě u zaplněného kuchyňského stolu. Káva pro Pierra a čaj pro Nicole v kameninových hrncích byly už studené a téměř nedotčené a život v malém rybářském domku v rue Pocholle ve čtvrti Pollet, staré rybářské čtvrti tvořící jakýsi ostrov uprostřed přístavu Dieppe, se zastavil.

„Jak to Lyse-Rose?“ vykřikla najednou Nicole Vitralová.

Všechny domy v ulici byly navzájem propojené. Ve slepé uličce se nacházelo deset fasád, jedna jako druhá. Všichni zde všechno slyšeli. Nicolin křik pronikl zdmi.

„Proč to miminko nazvali Lyse-Rose? Co? Kdo jim to pověděl? To mimino snad? Nebo prozradilo svoje jméno hasičům?! Tříměsíční dítě v letadle, holčička s modrýma očima... Je to naše Emilie! Je naživu. Kdo může tvrdit opak? Jak můžou něco takového říkat? Narafičili to, protože je jediná naživu, chtějí nám ji ukrást, protože jako jediná přežila...“

Nicole měla v očích slzy. Sousedé začali vybíhat navzdory zimě na ulici. Nicole se vrhla svému muži do náručí.

„Ne, Pierre. Slib mi to... ne, Pierre, nevezmou nám naši vnučku, přece se nezachránila, aby nám ji ukradli. Slib mi to.“

Babiččin křik probudil v pokojíku sousedícím s obývacím dvoutetého Marca a ten se rozplakal. Nerozuměl ničemu, a dokonce si na ono nešťastné ráno ani nepamatoval.

2. října 1998, 9 hodin 24 minut

Marc zvedl oči od Grand-Ducova deníku. Byl dojatý k slzám. Ne, na nic z onoho nešťastného rána si nepamatoval. Dokud si nepřečetl tohle vyprávění...

Odhalovat takto každý detail z dramatu ze svého dětství bylo zvláštní, téměř neskutečné.

Ruch kolem něj v baru Lénine ho vyrušil. Pět rozjařených mladíků ze studentského spolku odcházelo a zabouchlo za sebou skleněné dveře. Marc si nenápadně setřel slzy, které se mu draly do očí. Dýchal pomalu a snažil se vzpamatovat. Aspoň teď zná skoro všechny střípky tohoto příběhu. Svého příběhu.

Skoro všechny...

Hodiny na zdi ukazovaly 9 hodin 25 minut.

A on byl teprve na začátku.

6

2. října 1998, 9 hodin 17 minut

Malvina de Carville rozbila hlavní Mauseru L100 okno. Vážky téměř nezareagovaly. Jenom ta největší, ta s mohutným, červeně se lesknoucím tělem a obrovskými křídly, se pokusila o pár centimetrů nadzvednout, ale znovu spadla na dno vivária, pokryté desítkami kusů většinou mrtvého hmyzu. Malvinu de Carville ani na vteřinu nenapadlo, že zapne proudění vzduchu do vivária nebo že zvedne skleněný kryt, aby ty, co přežily, mohly uniknout. Raději se dívala, jak ty potvory umírají.

Znovu, tentokrát prudčeji, poklepala hlavní svého revolveru na sklo. Fascinovalo ji marné úsilí, s nímž se hmyz při každém úderu pokoušel pohnout bezvládnými křídly v těžkém vzduchu bez kyslíku.

Malvina tam stála dlouhé minuty. Všechny ty vážky můžou klidně chcípnout! Kašle na ně. Kvůli nim tady není. Je tu kvůli Lyse-Rose. Vážce, která je jenom její. Jediná, nenahraditelná. Malvina pokračovala dál do místnosti. Nečekaně se spatřila v zrcadle v obýváku. Znechuceně se otrásla. Nenáviděla tu bílou pěšinku, která jí přesně uprostřed rozdělovala dlouhé rovné vlasy; nenáviděla modrý vlněný svetr s bílým límečkem; nenáviděla svou plochou hrud, hubené ruce, čtyřicetkilové tělo.

Lidé na ulici si mysleli, že je jí patnáct... Aspoň zezadu. Zнала to překvapení v jejich očích, když spatřili její tvář, tvář staré panny, čtyřiaadvacetileté staré panny, oblečené jako v padesátých letech.

Bylo jí to jedno.

Kašlala na všechny, na ty, co jí už osmnáct let říkali totéž, na desítky těch nejlepších psychiatrů, kteří to jeden po druhém vzdali, na dětské psychiatry, odborníky na výživu, odborníky na všechno možné... I na babičku. Zнала ty její řeči nazpaměť. Nechce růst... Nechce přibírat... Nechce stárnout. Nechce truchlit. Nechce zapomenout na Lyse-Rose.

Lyse-Rose.

Truchlit, zapomenout na ni...

To by bylo jako ji zabít...

Otočila se a zamířila ke krbu. Musela překročit mrtvolu. Za nic na světě by nedala z ruky mauser, který držela v pravé ruce. Člověk nikdy neví. I když to nevypadalo, že by se ten mizera Grand-Duc chystal vstát. Jedna rána do srdce. Hlava v krbu.

Levou rukou vzala pohrabáč a neobratně prohrábla ohniště.

Nic!

Ten lotr Crédule Grand-Duc všechno zničil!

Čím dál rozzlobenější Malvina mávala pohrabáčem, až zasáhla Grand-Ducův obličej a z krbu vylétl oblak černého dýmu. Musela přece zůstat nějaká stopa, kousek nespáleného papíru, prostě něco...

Byla nucena se smířit s tím, že v krbu byl jen popel.

Na podlaze ležely archivační krabice. Na jejich hřbetech byly červeným fixem napsané roky: 1980, 1981, 1982–1983, 1984–1985, 1986–1989, 1990–1995, 1996...

Všechny byly prázdné, beznadějně prázdné.

Malviny se zmocňoval nekontrolovatelný vztek, jakého byla schopná jen ona. Ten sviňák Crédule Grand-Duc si

z nich pěkně vystřelil! Za tohle mu její prarodiče celých osmnáct let platili, rok co rok mu propláceli všechny náklady, cestovné, výdaje?

Za hromádku popela!

Malvina upustila pohrabáč a ten vytvořil na navoskované podlaze černou rýhu. Za jejich peníze si ten hajzl koupil tenhle dům, tenhle honosný dům přímo v srdci Butte-aux-Cailles... Za jejich prachy! A výsledek? Spálil všechny důkazy dřív, než zavřel hubu. Definitivně!

Sevřela v dlani mauser.

Malvina de Carville neměla s Grand-Ducem o nic větší soucit než s mrtvými vážkami ve viváriu.

Dokonce spíše menší.

Ten mizera dostal jen to, co si zasloužil: zabít ve vlastním domě, s obličejem v řežavých uhlících svých lží. Riskoval, chtěl hrát dvojí hru. Prohrál. Ona nad jeho osudem plakat nebude. Litovala jen toho, že už nepromluví... Ale ona toho nenechá, teď už vůbec ne. Neopustí svou sestřičku. Je to pro ni, jako vždycky. Pro Lyse-Rose, její vážku. Musí hledat dál. Musí něco najít.

Třeba ten zápisník Crédula Grand-Duca, kam si celé ty roky každý den zapisoval poznámky. Sešit se světle zelenými deskami, jak zjistila. Kam ho jen mohl strčit? Komu ho mohl svěřit?

Malvina zamířila do kuchyně. Rozhlédla se kolem sebe. Všude bylo čisto a uklizeno. Na hřebíku visela modrá utěrka. Prohledala už každý kout, marně. Všude byl pořádek, v kuchyni i v ostatních místnostech. Grand-Duc byl puntičkář.

Ksakru!

Ten barák je slepá ulička. Musí přemýšlet.

Malvina si vzpomněla na to, jak Grand-Duc včera telefonoval její babičce. Prý něco našel. Konečně! Po všech těch letech a zrovna v den Lyse-Rosiny plnoletosti. Tím lépe. Pár minut před půlnocí. Mluvil o nějakých starých novinách, *L'Est*

républicain, o tom, že je prostě otevřel a po osmnácti letech v nich něco objevil!

Kecy!

Blufuje, ten hajzl!

Babička mu mohla naletět, pokud jí dělalo radost znovu uvěřit nesmyslům toho detektiva. Ale ona ne... *L'Est républicain*. Zrovna po osmnácti letech? Přesně o půlnoci? To je ale náhoda...

Bylo to ubohé.

Chtěl prostě získat čas. Smlouva mu končila přesně v den Lyse-Rosiných osmnáctých narozenin, tok peněz skončí, chtěl nechat kohoutek ještě chvílku otevřený, a tak si něco vymyslel. Její babička se svým pámbíčkářstvím byla vždycky ochotná ho vyslechnout, příliš Grand-Ducovi důvěřovala, celá ta léta ji ovládal. Malvina hleděla na měděnou destičku na Grand-Ducově psacím stole. *Crédule Grand-Duc, soukromý detektiv*.

Jaké pitomé jméno!

Ano, myslel si, že je má v hrsti, jejího dědečka a babičku. Ale ji nikoli!

Ona byla svobodná. Chytrá. Dokázala jeho dvojí hru prokouknout. Grand-Duc vždycky dával přednost Vitralovým. Byl na jejich straně! Grand-Duc na ni vždy hleděl skrz prsty, jako by byla nějaká zrůda. Dával si na ni pozor.

Ne dost!

Malvina naposledy pohlédla na psací stůl a neochotně zamířila do malé předsíně. Prozkoumala deštníky ve velké váze a dlouhé kabáty na věšáku. Ani tady nic neobjevila.

Upoutaly ji fotografie připevněné bez jakéhokoli uspořádání pomocí magnetů nad oknem. Záběr ze svatby Nazima Ozana, Grand-Ducova společníka, a jeho tlusté turecké krávy; na dalším byla samozřejmě Nicole Vitralová s řadry deroucími se z ohavných šatů prodavačky hranolků. Grand-Duc už nebude moct každé ráno před odchodem čumět na její kozy, když si bude oblékat kabát a brát deštník.

Malvina přejížděla roztržitým pohledem ostatní fotografie v předsíni. Horské krajinky, určitě v pohoří Jura. Hora Terrible. Montbéliard.

Pamatovala si na to. Poznala to dítě, svou sestru, v místní nemocnici. Bylo jí tehdy šest let. Byla jediným živým svědkem.

Lyse-Rose byla naživu. Ukradli jí její sestřičku.

Mohli říkat, co chtěli. Že odmítá truchlit a všechno to ostatní.

Ona ji nikdy, nikdy neopustí.

Malvina se snažila probrat ze strnulosti, musí jednat. Vrátila se do obývacího pokoje, znovu překročila Grand-Ducovu mrtvolu a pak naposledy pohlédla na krb, na vivárium, na psací stůl... Do domu vnikla oknem v pokoji, které rozbila, přes truhlíky s květinami. Všude zanechala otisky; nakonec sem dorazí policie přivolaná sousedem. Musí být opatrná. Nikoli kvůli sobě, na to kašlala. Ale kvůli Lyse-Rose. Musí zůstat na svobodě, a proto je nutné zahladit všechny stopy její přítomnosti v tomhle domě. S trochou štěstí při tom objeví nějakou maličkost, které si dosud nevěštila. Třeba ten zatracený zelený zápisník.

Co mohl ten hajzl Grand-Duc do toho sešitu napsat? Skutečně v těch novinách něco objevil, zjistil v den Lyse-Rosiných osmnáctých narozenin pravdu?

Jakou pravdu?

Blufoval?

Mohl by tolik riskovat?

Ten sešit musí najít...

Třeba už ho dal Vitralovým... Než si vpálil kulku do srdce. To by mu bylo podobné. Jako dárek k narozeninám. Je-li tomu tak, má sešit v rukou ten odporný Marc Vitral. A dokonce ho čte.

7

2. října 1998, 9 hodin 28 minut

Marc Vitral hypnotizoval hodiny na zdi. U stolku naproti němu seděla okouzlující studentka s krátkými tmavými vlasy ostříhanými na kluka. Upírala na něj oči barvy oceánu, do nichž by se každý muž bez váhání ponořil.

Marc netečně odvrátil zrak.

To krásnou studentku evidentně vzrušilo ještě víc. Ten světlovlasý mladík pohroužený do myšlenek, do svého smutku, se slzami v očích, hleděl skrz ni, jako by byla neviditelná. Zřejmě jen zřídka byli muži lhostejní k její kráse. A proto ji přitahovali ti, kteří byli nedosažitelní, nedostupní jako sen.

Marc se pustil do čtení pasáže, v níž Grand-Duc popisoval jeho rodiče, Pascala a Stéphanie, které on znal jen ze starých fotografií. Mávnul na Mariam. Číšnice si myslela, že požaduje svůj dárek předčasně, aby získal pár minut, a nesouhlasně pohlédla na hodiny.

„Mariam, můžeš mi dát jeden croissant? Od rána jsem nic nejedl... Nejsem zvyklý scházet se s Lylie tak brzy!“

Mariam se na něj široce usmála.

O chvíli později mu přinesla na talířku pečivo. V baru nastala ohlušující vřava. Studentka s očima barvy mořských hlu-

bin nespouštěla z Marca zrak, ale zbytečně žadonila alespoň o pohled.

Marná snaha.

Marc ulomil půlku croissantu a snědl ji na jedno polknutí.
9 hodin 33 minut.

Znovu se ponořil do Grand-Ducových poznámek.

Deník Crédula Grand-Duca

Určitě se mnou budete souhlasit, že pokud jde o Vitralovy a Carvilleovy, je život zatracená potvora... Nejdřív dostanou zprávu, že se airbus zřítil a že nikdo nepřežil, že jim rázem vzal dvě generace, na nichž stavěli svou budoucnost. Syny a vnučky... A o hodinu později jim radostně oznámí, že se stal zázrak: ta nejmenší a nejkřehčí bytost byla ušetřena. A oni jsou dokonce šťastní, děkují nebesům, zapomínají na ztrátu svých blízkých... ale život jim poskytl oddech jen proto, aby mohl udeřit podruhé. A co když to zázračně zachráněné stvoření, krev vaší krve a tělo vašeho těla, není vaše?

Na komisařství v Montbéliardu bylo toho 23. prosince 1980 už od samého rána rušno. Případu se ujal sám komisař Vatelier, zkušený a energický policista s neudržovaným tmavým plnovousem, který však ladil s jeho koženou bundou. Turecké aerolinie poslaly už v sedm ráno seznam cestujících. Legrace, která jistě pobavila posádku na Atatürkově letišti v Istanbulu, byla, že v letadle se nacházely dvě holčičky, dvě Francouzky, které se narodily skoro ve stejný den.

Lyse-Rose de Carville, narozená 27. září 1980

Emilie Vitralová, narozená 30. září 1980

Zvláštní shoda, říkáte si jistě. Později jsem zjistil, že přítomnost miminek na palubě letadla není nijak výjimečná. Je to naopak běžné, zejména při dálkových letech v období

prázdnin. V době ekonomické globalizace bylo nutné, aby se rodiny scházely u vánočního stromečku, u narozeninového dortu, na svatbě, na pohřbu či při jiné události... Možná jste si toho ještě nevšimli, ale já vím, že letadla jsou dnes plná miminek!

Vatelier se mi přiznal, že zpočátku to jeho tým spíše pobavilo... Dvě miminka... Jak zjistit, které přežilo? Nejdřív si policajti mysleli, že to bude snadné. Nebude obtížné přimět miminko, aby promluvilo. Jeho oči, pleť, krev, obsah žaludku, oblečení, osobní věci, jeho blízcí... Více než dostačující množství indicií...

Bylo však třeba jednat rychle. Policajti měli v patách hordu novinářů, případ byl pro média výhrou v loterii... Jen si představte, jeden sirotek pro dvě rodiny! Ve hře byla samozřejmě především budoucnost holčičky, nemůžou ji nechat celé měsíce na kojeneckém oddělení nemocnice v Belfort-Montbéliardu, bylo nezbytné zahájit co nejdřív vyšetřování, rozhodnout, vybrat, vrátit ji její rodině. Léonce de Carville povolal hned 23. prosince na druhou hodinu odpoledne do Montbéliardu smečku královsky placených pařížských advokátů, jejichž úkolem bylo pověsit se Vatelierovým mužům na paty a ověřit každý detail...

Po právní stránce byl případ složitý. Ministerstvo spravedlnosti během několika hodin rozhodlo, že vyšetřováním bude pověřeno komisařství v Montbéliardu, ale konečné rozhodnutí bude na soudci pro případy dětí, který vyslechne všechny zúčastněné strany a svědky. Samozřejmě za zavřenými dveřmi. Rozsudek měl být vyneset nejpozději do konce dubna roku 1981, aby nebyl narušen citový vývoj dítěte, které do té doby zůstane na kojeneckém oddělení nemocnice v Belfort-Montbéliardu. Vedením vyšetřování pověřilo ministerstvo soudce Jeana-Louise Le Driana, největší kapacitu nejvyššího soudu v Paříži, autora desítek knih o dětech nezná-

mých rodičů, o zjišťování totožnosti, o adopci... Toho nebylo možné obejít.

Hned druhý den, 24. prosince, se soudci Le Drianovi podařilo dát jakžtakž dohromady improvizovanou vyšetřovací komisi, ale její členové nebyli příliš nadšení při pomyslení, že stráví část Vánoc zkoumáním tohoto případu: Vatelier, komisař v Montbéliardu, Morange, lékař, který se od předešlého dne staral o zachráněnou holčičku, a Saint-Simon, policajt na francouzském velvyslanectví v Turecku, který s nimi komunikoval po telefonu.

Později mi vylíčili tu surrealistickou schůzku ve velké pařížské kanceláři na avenue de Suffren s nádherným výhledem na osvětlenou Eiffelovku na pozadí bílé zimní oblohy... Vidi na Vánoc bez ozdob a bez dáreků. Jejich děti, které čekaly u vánočního stromečku, zatímco oni zodpovědně a profesionálně zvažovali budoucnost tříměsíční holčičky.

Soudce Le Drian byl otrávený, de Carvilleovy zběžně znal. Setkal se s nimi na jednom či dvou pařížských večírcích, při nichž se několik set lidí tísnilo ve velkých sálech haussmannovských budov. Představuju si sebe na jeho místě. Nějaký hlásek v jeho hlavě mu nejspíš našeptával: Kéž je ta holčička opravdu Carvilleovou vnučkou, jinak jsem v háji...

Šance jedna ku jedné... Panna, nebo orel.

Avšak zdálo se, že mince nedopadne na správnou stranu.

Když jsem o několik let později potkal soudce Le Driana, vypadal stejně jako tehdy: nedůtklivý, puntičkářský, oblečený jako ze škatulky, šálu o odstín světlejší než fialovou kravatu, až jsem si v duchu říkal, jak tento upjatý muž v obleku může vzbuzovat důvěru v traumatizovaných dětech, aby se mu svěřily. Soudce všechny schůzky natáčel. Dal mi ty filmy, Carvilleovým nedokázal nic odmítnout. To mi umožnilo být přesný: dostane se vám obrazu i zvuku. Naopak pokud jde o verdikt, nechám si ho pro sebe, na to vás upozorňuju.

„Pokusím se být co nejstručnější,“ začal Le Drian. „Všichni máme naspěch, že? Začnu informacemi, které se týkají Lyse-Rose de Carville. Ta malá se narodila v Istanbulu před necelými třemi měsíci. Doopravdy ji znali pouze její rodiče, ale Alexandre a Véronique de Carville měli všechny Lyse-Rosiny věci s sebou v airbusu letícím z Istanbulu do Paříže. Její hračky, oblečení, fotografie, léky, očkovací průkaz. Všechno shořelo při požáru letadla. Saint-Simone, objevil jste na turecké straně nějaká další svědectví?“

Z hlasitého odposlechu na telefonu se ozval huhňavý hlas policajta na velvyslanectví v Turecku:

„Ani ne... Kromě několika tureckých sluhů, kteří spatřili Lyse-Rose přes hustou moskytiéru, byla jediným očitým svědkem její šestiletá sestra Malvina... Takže...“

Le Drian cítil, že případ začíná nabírat špatný směr. Vždy když se mu případ začal vymykat z rukou, vstal a popotahoval svou šálu, aby oba konce splývající dolů byly ve stejné výšce. Mánie jako každá jiná. Samozřejmě jakousi záhadou klouzal ten zatracený fialkový šál tu na jednu, tu na druhou stranu, přestože soudce měl pocit, že vůbec nepohnul hlavou. Komisař Vatelier sledoval tento soudcův tik s úsměvem, který jen stěží skrýval ve svém plnovousu. Navázal:

„Dlouho jsem hovořil se starými Carvilleovými. Vlastně především s Léoncem de Carville. O své vnučce mají jen pár vágních telefonických informací. Vlastní rovněž fotografii Lyse-Rose zhotovenou po narození a zaslanou poštou spolu s oznámením...“

„Co je na té fotografii vidět?“

Komisař Vatelier se ušklíbl:

„Skoro nic. Matka ji zrovna kojí. Lyse-Rose je otočená zády... je vidět krk a ucho, jinak nic...“

Soudce Le Drian nervózně popotáhl šálu na pravé straně... To bylo pro Carvilleovy spíše špatné.

Jestli dovolíte, poněkud předběhnu události a povím vám, že Léonce de Carville svolal v následujících týdnech nejlepší experty, kteří potvrdili, že ucho zázračně zachráněného dítěte je identické s uchem Lyse-Rose na fotografii. Od té doby jsem detailně prozkoumal záběry a analýzy: člověk by musel být opravdu zaujatý, aby na jejich základě mohl cokoli tvrdit s jistotou, ať takovou či jinou. Soudce Le Drian se s tím nespokojil a pokračoval v pátrání po příslušnosti zachráněné holčičky.

„A co Lyse-Rosini prarodiče z matčiny strany?“

Komisař Vatelier smutně pohlédl na Eiffelovku rozsvícenou jako vánoční stromeček, nahlédl do poznámek a odpověděl:

„Lyse-Rosina matka Véronique je čtvrtým dítětem rodiny z Québecu, Bernierových, kteří mají celkem sedm dětí a jedenáct vnoučat. Když Véronique potkala v Torontu na semináři z molekulární chemie Alexandra, už se s rodinou prakticky nestýkala. Zdá se, že Bernierovi vlašně podporují Carvilleovy.“

„Dobrá. Zkusíme zjistit něco i tam,“ prohlásil Le Drian. „A teď přejděme k Emilie Vitralové. Po té snad zůstalo více stop...“

„No,“ povzdechl si Vatelier, „i když její očkovací průkaz, zavazadlo, kojenecké lahve a bryndáčky také pohltily plameny. Mám-li být přesný, prarodiče viděli svou vnučku od jejího narození do dvou měsíců pouze pětkrát, z toho dvakrát na klinice v Dieppe, když se narodila, a jednou v den odletu, kdy k nim Pascal a Stéphanie přivezli svého syna Marca. Ale malá tehdy tvrdě spala.“

Komisař se otočil k doktoru Morangeovi, který dostal slovo poprvé.

„Byl jsem u toho, když Vitralovi uviděli dítě v nemocnici v Belfort-Montbéliardu. Okamžitě v něm poznali svou vnučku...“

„No ovšem,“ poznamenal Le Drian. „To je samozřejmé. Přece nebudou tvrdit opak...“

Soudce si unaveně povzdechl a popotáhl šálu o kousek doleva. Komisař Vatelier zvýšil hlas:

„Nepředložíme jim přece čtyři očíslovaná mimina a nebudeme na prarodičích chtít, aby přes jednostranné zrcadlo poznali to správné!“

„Možná jste to měli udělat,“ opáčil Le Drian vážně. „Získali bychom čas...“

Komisař pokrčil rameny a pokračoval:

„Vitalovi navíc neměli žádnou fotografii. Stéphanie prý vytvořila z fotografií své dcery malé album, bylo to dvanáct snímků, které ale nosila s sebou. Lze předpokládat, že i ono shořelo.“

„A co negativy?“ otázal se soudce.

„Policie prohledala byt Vitalových v Dieppe od podlahy ke stropu, aby ty zatracené negativy našla. Zatím bezvýsledně. Stéphanie si je nejspíš taky vzala s sebou, možná byly v pouzdře na fotoaparát...“

Možná...

I já jsem ty zatracené negativy hledal. Jen si to představte, fotografie miminka! Aspoň v tomhle bychom nebyli napjatí. Už teď vám můžu říct, že se nikdy nenašly! Kromě hypotézy, že shořely v letadle, a podezření, že si to Vitalovi prostě vymysleli, jsem se domníval, že mohl zasáhnout Léonce de Carville a navštívit byt Vitalových, ještě než to policajty vůbec napadlo, a zničit všechny kompromitující důkazy. Byl by toho schopný. Z toho je jasné, jaké možnosti byly ve hře.

Soudce Le Drian cítil, jak se potí, a šála mu nezadržitelně klouzala po krku na rameno jako had. Případ se začínal měnit v soudní oříšek.

„Dobře,“ prohlásil. „Už jsme probrali skoro všechno. Co zbytek rodiny Emilie Vitalové... Taky slepá ulička?“

„Dá se říct,“ odpověděl komisař. „Její matka Stéphanie byla sirotek, rodiče byli neznámí, vychovali ji v dětském domově nadace Auteuil v Rouenu. Zamítovala se do Pascala Vitrala na terase jedné kavárny, když jí nebylo ani šestnáct. Shrnu-li to, malá Emilie, pokud je to ona, kdo přežil, nemá v životě nikoho jiného než prarodiče, Pierra a Nicole Vitralovy, a staršího bratra Marca.“

Soudce Le Drian zabloudil pohledem přes prosklenou stěnu k Eiffelovce a pak ještě výš, jako by hledal hvězdu, která mu v onen den Narození Páně ukáže cestu.

Mohl bych tak pokračovat ještě dlouho, líčit vám hodiny diskusí o argumentech a protiargumentech. Kromě filmových záběrů schůzek jsou tu i skoro tři tisíce stran o pátrání, které se nahromadily u soudce Le Driana během následujících týdnů a které jsem rovněž prošel, a to nemluvím o osobním archivu. Nebojte se, později se k tomu vrátím, alespoň k těm detailům, které se mi zdály důležité. Ale myslím, že už začínáte chápat, jaký problém, jaké dilema před sebou vyšetřovatelé měli. Těžké rozhodování, že?

Na kterou stranu mince dopadne? Ani já jsem na to nakonec nepřišel.

Zanechávám vám všechny indicie. Je řada na vás...

Ale už slyším vaše námitky...

A co věda? Oblečení? Krev? Oči? A všechno ostatní?

K tomu dojdou.

Nebudete zklamaní.

8

2. října 1998, 9 hodin 35 minut

Marc spolkl zbytek croissantu, aniž zvedl oči k hodinám či k hezké studentce s modrýma očima naproti němu nebo k Mariam, číšnici, která mu šla na nervy. V baru Lénine bylo rušno. Za oknem, na prostranství před univerzitou také. Přestože ani jedno z Grand-Ducových odhalení v něm nevyvolalo pochybnosti, musel číst dál, zhltnout všechny ty informace, které shromáždil.

Protože si to Lylie přála...

Deník Crédula Grand-Duca

O čtrnáct dnů později, přesně 11. ledna 1981, svolal soudce Le Drian další schůzku. Stejní lidé, stejné místo, stejná kancelář na avenue de Suffren, ale tentokrát ráno. Eiffelovka se ztrácela v mlze, byly těžší vidět její nohy stojící v loužích, které drobný déšť neustále zvětšoval. Turisté se choulili pod deštníky. Před nejnavštěvovanější památkou na světě nebylo žádné místo, ani skleněný přístřešek, kde by se dalo schovat.

Vrchol všeho. Kromě jiného.

Soudce Le Drian byl čím dál znechucenější. Shora mu dali najevo, že vlivné osoby sympatizují s de Carvilleovými.

Soudce nebyl hloupý a vzkaz ihned pochopil... Ale mohl pracovat pouze s tím, co měl v rukách. Přece nebude vyrábět falešné důkazy!

Doktor Morange právě dokončil svůj výklad o krevních skupinách. Nechal kolovat fotokopie kompletních lékařských vyšetření.

„Takže abych to shrnul,“ řekl doktor, „naše zázračně zachráněná má nejběžnější krevní skupinu A+ jako více než čtyřicet procent francouzské populace. Záznamy z kliniky v Dieppe a v Istanbulu bez jakýchkoli pochybností potvrdily, že obě, Emilie Vitralová i Lyse-Rose de Carville, měly krevní skupinu A+, jasné?“

Jasně, pomyslel si soudce Le Drian.

„Neexistuje způsob, jak se z těchto vyšetření dozvědět víc?“ rozzlobil se.

Morange klidně vysvětloval:

„Musíte pochopit, že krevní testy mohou otcovství nebo příbuzenský vztah pouze vyloučit, nikoli potvrdit. Bylo by to možné jen v případě, kdyby šlo o vzácnou krevní skupinu nebo genetickou poruchu... Ale to není tento případ. Věda nám o rodině toho dítěte nic nepoví.“

Když už mluvíme o vědě, tuším, co byste chtěli namítnout: a co genetika, DNA, test otcovství a tohle všechno? Ale uvědomte si, že jsme v roce 1981! Tehdy byly testy DNA ještě z říše science-fiction. První případ na světě, který byl objasněn na základě testu DNA, pochází z roku 1987... Už jste v obraze? Tím chci říct, a ujišťuju vás, že se k tomu ještě vrátím, že jednoho dne se otázka testu DNA určitě vynoří... Zázračně zachráněná holčička mezitím vyrostla a poznatky se radikálně změnily. Ale uvidíte, že věda nevysvětlí zdaleka všechno...

Odborníci na avenue de Suffren dělali tedy v roce 1981, co se dalo. Doktor Morange rozložil na stole několik fotografií.

„To jsou vizualizace z laboratoře v Meudonu. Počítačem vytvořené postupné stárnutí obličeje zachráněné holčičky, abychom viděli, komu se bude dítě podobat za pět, za deset, za dvacet let...“

Soudce se podíval na fotografie a podrážděně namítl:

„Copak si myslíte, že se rozhodnu na základě takového nesmyslu?“

V tom měl pravdu. Alespoň částečně. Objektivně se holčička zobrazená počítačovým programem v pozdějším věku podobala více Vitralovým než Carvilleovým, ale jako důkaz to nestačilo a Carvilleovi advokáti by to okamžitě zesměšlili. Já jsem však to dítě viděl celých osmnáct let rok za rokem růst a můžu prohlásit, že všechna ta počítačová zobrazení stárnutí jsou k smíchu!

„Zbývá ještě barva očí,“ ozval se lékař. „Je to jediný skutečný rozlišovací znak u tohoto dítěte... Na jeho věk jsou podivuhodně modré. Barva se ještě může změnit, ztmavnout, ale je to určitá genetická zvláštnost...“

Komisař Vatelier na něj navázal:

„Malá Emilie Vitralová měla světlé oči, které už přecházely v modré, což dosvědčí všichni, co ji viděli: prarodiče, několik přátel, sestřičky v porodnici. Světlé oči mají i oba rodiče, prarodiče a téměř celá rodina Vitralových. Naopak Carvilleovi, rodiče i prarodiče, mají oči světle a tmavě hnědé. A stejně tak Bernierovi, to jsem si ověřil.“

Soudce Le Drian byl rozrušený. Pro Carvilleovy to nevypadalo vůbec dobře. Ten policista mu šel na nervy. Venku se mrholení změnilo v dešť. Turisté trpělivě čekali před Eiffelovkou v dlouhé řadě a jejich deštníky vytvářely stan připomínající moderní verzi římské vojenské taktiky želvy. Soudce vstal a rozsvítil. Šála mu sklouzla trochu doprava. Nesrovnal ji.

„No,“ začal klidně, „je to pouze další domněnka, žádný důkaz. Každý ví, že rodiče s hnědýma nebo černýma očima můžou mít dítě s jakoukoli barvou očí...“

„Přesně tak,“ připustil doktor Morange, „je to jen otázka pravděpodobnosti...“

Pravděpodobnost... ta v žádném případě nebyla nakloněna Carvilleovým. Vzpomínám si, že časopis *Science et Vie* na případu „zázračně zachráněné z hory Terrible“ vysvětloval, proč není genetika schopná spolehlivě předpovídat fyzickou podobu osoby podle jejích předků. Vždycky jsem Léonce de Carville podezíral, že si tento správně načasovaný článek přímo nebo nepřímo objednal...

Soudce se potom telefonicky spojil se Saint-Simonem, policistou v Turecku.

„A co oblečení dítěte, hergot? To je tak těžké zjistit něco z oblečení, které mělo v době leteckého neštěstí na sobě?“

Saint-Simon klidně odpověděl:

„Pánové, dovolte mi, abych vám připomněl, co mělo nalezené dítě na sobě. Bavlněné dupačky, bílé šatičky s oranžovými květy, vlněný svetřík s norským vzorem. S jistotou lze tvrdit, že oblečení bylo zakoupeno v Istanbulu na Velkém bazaru, největší kryté tržnici na světě...“

Soudce Le Drian se chopil příležitosti:

„Vitrilovi byli v Turecku na dovolené pouhé dva týdny a v Istanbulu se zdrželi jenom dva dny! Je tedy logické, že malá Emilie Vitralová by měla na sobě francouzské oblečení, které si Vitralovi přivezli s sebou. Je málo pravděpodobné, že by se její rodiče rozhodli obléct ji pár hodin před odletem do Francie do šatů koupených v Turecku. Jestliže mělo zázračně zachráněné dítě na sobě turecké dupačky, šaty a svetřík, je podle mě evidentní, že musí jít o Lyse-Rose de Carville. Ta malá se narodila v Istanbulu...“

Saint-Simon se okamžitě pokusil tento argument vyvrátit: „Až na to, pane soudce, že turecké oblečení, které mělo dítě na sobě, bylo laciné... Ověřil jsem si, že nemá nic společného s ostatní Lyse-Rosinou garderobou, která se nachází v jejich vile v Ceyhanu. Pošlu vám její přesný popis. Lyse-Rose měla výlučně značkové oblečení, zakoupené v západní čtvrti Istanbulu, v Galatasarayi... Nikoli na Velkém bazaru!“

Dřív než se mohl Saint-Simon pustit do analýzy společenských rozdílů jednotlivých čtvrtí Istanbulu, Le Drian ho rázně přerušil:

„Dobře, podívám se na to. Vateliere, mohl byste nás seznámit s výsledky balistických expertiz?“

Vatelier se poškrábal na bradě a nedůvěřivě pohlédl na soudce. Potom spustil:

„Experti se pokusili zjistit, jak přesně bylo dítě z letadla vymrštěno. Víme, na jakém sedadle cestující seděli. Carvilleovi seděli v desáté řadě u okénka, kousek za polovinou letadla; Vitralovi se nacházeli uprostřed airbusu zhruba v úrovni křídel. Obě děti to měly tedy stejně daleko k dvířkům letadla, která se při pádu otevřela a jimiž bylo dítě katapultováno ven. V tom se všichni shodují. Připravil jsem vám podklady. Odborníci přesně spočítali dopad a poškození dveří a shodně tvrdí, že pouze tvor vážící méně než deset kilogramů se mohl dostat z takové pasti živý...“

„Dobře, dobře, komisaři,“ přerušil ho soudce, který si ten den vzal šálu hořčičné barvy, jež příliš neladila s lahvově zeleným sakem. „Ale existuje také Le Tallandierova teorie... Jestli se nepletu, profesor fyziky Serge Le Tallandier prokázal, že je málo pravděpodobné, aby k vymrštění došlo bočním pohybem, jinými slovy je méně pravděpodobné, že by byla ven vymrštěna Emilie Vitralová, protože seděla uprostřed letadla... Jaký je váš názor, komisaři?“

„Abych byl upřímný, výpočty profesora Le Tallandiera jsou tak složité, že žádný policista ve Francii, dokonce ani z krimi-

nalistické laboratoře, by se neodvážil mu odporovat. Ale přece jen bych si dovilil upozornit, že Serge Le Tallandier byl spolužákem Léonce de Carville na polytechnice a vedoucím závěrečné práce Alexandra de Carville na Mines Paris-Tech...“

Soudce se podíval na Vateliera, jako by hlásal kacírství. Zvedl ruce a zatahal za konec hořčičné šály tak nervózně, že ten kousek látky mohl jen stěží dostat do rovnováhy.

„Takže mám tvrzení odborníků z laboratoře na polytechnice odmítnout...“

Vatelier se pousmál:

„Já přece nic nezpochybňuju. K tomu nemám pravomoc. Já jen říkám, že Le Tallandierova teorie jeho kolegy na polytechnice, s nimiž jsem se setkal, velmi pobavila.“

Soudce si povzdechl. Venku už Eiffelovka zcela zmizela v mlze a stovky turistů čekaly celé hodiny v dešti nejspíš zbytečně.

Mohl bych vás zaplavit stovkami stran technických podrobností. Nahrávkami hodiny trvajících schůzek. Nechci vás tím však unavovat, alespoň prozatím.

Uplynuly týdny a celý případ přešlapoval na místě, utápěl se v soudních a vědeckých tahanicích, které už nikoho kromě rodin, jichž se to týkalo, nezajímaly.

Policajti trvali na svém.

Novináři už toho měli po krk.

Zájem veřejnosti o zázračně zachráněné dítě rychle klesal, protože řešení bylo v nedohlednu. Spory odborníků byly nudné. Zdálo se, že záhada je neřešitelná. Jakmile vzrušení pominulo, pustila se policie co nejnenápadněji do práce. Také Carvilleovi advokáti vynaložili všechny své síly na to, aby byla celá záležitost projednávána veřejně co nejméně. Budou-li se případem zabývat pouze vysocí úředníci, byl přesvědčený, že všechno dopadne dobře pro ně. Soudce Le Drian byl přece rozumný muž.

L'Est républicain, který byl na začátku toho všeho, byl nakonec jediným deníkem, který psal o tom, jak případ „zázračně zachráněné z hory Terrible“ pokračuje, ale články byly čím dál kratší. Lucile Moraudová, novinářka, která měla kauzu na starosti a která po celá desetiletí psala o těch nejotřesnějších případech, k nimž došlo na východě Francie, a nebylo jich málo, se brzy ocitla před problémem: jak zázračně zachráněné dítě nazývat? Chtěla-li zůstat neutrální, nemohla holčičce říkat ani Emilie, ani Lyse-Rose... Opisy jako „zázračně zachráněná z hory Terrible“, „sněžný sirotek“, „miminko zachráněné z plamenů“ příliš zatěžovaly její styl, neboť chtěla, aby byl jednoduchý a přímý, aby zaujal prosté čtenáře. Inspiraci našla koncem ledna roku 1981. Jak si určitě vzpomínáte, v té době se hrála v rádiu pořád dokola píseň Charlelieho Couturea, píseň děsivě vystihující skutečnost: „Jako letadlo bez křídla“...

Lucile Moraudová, podrážděná pomalostí úřadů a nerozhodností soudce Le Driana, uveřejnila 29. ledna na první stránce listu *L'Est républicain* velkou fotografii „zázračně zachráněné“ v její skleněné kleci na dětském oddělení nemocnice, kde ležela za všeobecného nezájmu už více než měsíc, a pod ní byly tučným písmem tři verše písničky:

*Ach vážko maličká,
křídla máš křehoučká,
a já, já tělo rozlámané...*

Zkušená novinářka trefila do černého. Nikdo už nemohl poslouchat hit Charlelieho Couturea, aniž by pomyslel na zázračně zachráněnou holčičku, na její křehká křídla a zdeformovaný trup letadla. Ze sněžného sirotka se ve Francii stala „Vážka“. Ta přezdívkou jí zůstala. I ti nejbližší ji tak nazývali. Dokonce i já.

Hlupák!

Vážka!

Dokonce jsem zašel tak daleko, že jsem se o tento ohavný hmyz začal zajímat a za sbírku vážek jsem utratil spoustu peněz... Když na to teď pomyslím... Celý ten cirkus kvůli mazané novinářce, která uměla zahrát na city prostých lidí...

Policajti ovšem nebyli tak romantičtí. Když mluvili o dítěti a nechtěli konkrétně vyslovit jméno jedné nebo druhé rodiny, vymysleli neutrální zkratku složenou z první slabiky jednoho jména a poslední slabiky druhého. Spojením Lyse-Rose a Emilie vznikla Lylie...

Lylie...

Jako první ho před novináři použil komisař Vatelier. Nesporně dobře vymyšlené. Takže nakonec se ukázalo, že i policajti jsou trochu romantičtí. A tak zůstala Vážka i Lylie. Tak trochu jako zdobnělina.

Ani Lyse-Rose, ani Emilie.

Lylie...

Chiméra, podivná bytost složená ze dvou těl.

Monstrum.

Když už jsme u monstra, nastal čas povědět vám, jakou roli sehrála Malvina de Carville... Já vím, Malvina de Carville neměla ráda odbočky... Ale vy mi to prominete. Pochopte, že to tvoří součást vedlejších škod v tomto případě, dá se říct.

Léonce de Carville byl tvrdohlavý, cílevědomý, zvyklý dostat vše, co chtěl. Ovšem žádný důkaz, žádná indicie v případě nesvědčily v jeho prospěch. Dopustil se dvou chyb. Dvou velkých chyb. Unáhlil se.

První chyba se týkala jeho vnučky Malviny. Bylo jí šest let, bylo to živé dítě, které vychovávali jako princeznu, žila jako v bavlnce. Překonat nešťastnou smrt rodičů a sestřičky muselo být pro ni samozřejmě velmi těžké. Ale kdyby byla obklopená armádou psychiatrů a svou rodinou, dostala by se z toho.

Jako všichni.

Jenže byla jediným očitým svědkem... Jediným živým člověkem, který byl v Turecku v blízkosti Lyse-Rose v prvních dvou měsících jejího života. Možná jediných...

Je šestileté dítě schopné poznat kojence? Poznat ho s jistotou? Rozeznat ho od jiných?

Je to nezbytná otázka...

Vzhledem k tvrzení Vitralových byla Malvina jedinou výhodou Carvilleových, neboť jen ona mohla identifikovat Lyse-Rose. Léonce de Carville ji měl chránit, nenechat ji svědčit, mohl policajty vyhodit, prostředky na to měl, neměl to po ní chtít, měl ji nechat na pokoji, poslat ji pryč, daleko odsud, do nějakého penzionu pro bohaté děti, s laskavými sestřičkami, veselými dětmi a velkou zahradou se spoustou zvířat... Místo toho přiměl Malvinu, aby desetkrát, stokrát opakovala své svědectví před desítkami soudců, advokátů, policajtů, expertů... Celé týdny strávila v kancelářích a soudních síních, v čekárnách a jednacích místnostech, obklopená zamračenými lidmi v oblecích a gorilami, které ji měly chránit alespoň před novináři.

Malvina před všemi dospělými osobami, před něž ji přivedli, opakovala neustále totéž:

„Ano, to děťátko je moje sestřička.“

„Poznávám ji, je to opravdu Lyse-Rose.“

Dědeček ji ani nepotřeboval nutit. Byla si jistá, neměla žádné pochybnosti, nemohla se zmýlit.

Poznala její oblečení, které jí ukázali, poznala její tvář, její pláč, který slyšela. Byla ochotná přísahat před soudcem, na bibli, na svoji panenku. Dokázala ve svých šesti letech dokonce vzdorovat i starým Vitralovým!

Viděl jsem Malvinu vyrůstat, i když vyrůstat je příliš silné slovo... řekněme, že jsem viděl, jak se z ní stává teenagerka, dospělá žena. Viděl jsem, jak se postupně propadá do šílenství, zuřivého šílenství.

Naháněla mi strach, to je pravda. Myslím si, že patřila na uzavřené oddělení psychiatrické léčebny; ale jednu věc mu-

sím uznat: nemohla za to, co se z ní stalo. Za to je zodpovědný její dědeček Léonce de Carville. Věděl, co dělá. Záměrně využil svou vnučku. Vědomě obětoval její duševní zdraví navzdory radám lékařů a prosbám své ženy.

Nejhorší je, že to nebylo k ničemu, vůbec k ničemu!

Protože Léonce de Carville se dopustil ještě jedné chyby, možná větší, než byla ta první.

9

2. října 1998, 9 hodin 43 minut

Lylie se nepohnula už dobrou půlhodinu. Seděla na mramorovém zábradlí na prostranství před Invalidovnou. Kámen ji studil do nohou, ale jí to nevadilo. Nepršelo. Budova Invalidovny naproti ní splývala s jednolitě bílou oblohou.

Desítka mladíků se proháněla na kolečkových bruslích přímo před ní a chladné počasí jim nevadilo. Předváděli se.

Invalidovna je sice známá, ale v Paříži nepatří k nejnavštěvovanějším. Turisté se shromažďují spíše na Trocadéru, před Palais-Royal, na place de l'Hôtel-de-Ville, na place de la Bastille... Tady bylo návštěvníků méně. A každý den se mezi přihlížejícími neobjeví tak hezká dívka jako Lylie. Hezká dívka, která je vydrží sledovat tak dlouho. Navzdory počasí, navzdory kameni, který ji studí do nohou.

Co tu hledá? Sex na jednu noc?

Chlapci se předváděli. Prostranství před Invalidovnou se dokonale hodí pro trénování rychlosti, slalomu, skoků. Postavili si dvě řady oranžových plastových destiček a závodili na stometrové trati. Byla to moderní verze středověkých turnajů, kdy ten nejrychlejší, který vydrží nejdéle, získá za odměnu srdce krásné dámy.

Lylie měla ráda řítící se bruslaře, jejich smích a výkřiky. Ruch kolem ní jí pomáhal, aby zůstala klidná. Nebylo to snad-

né. Měla v sobě zmatek. Stále myslela na Grand-Ducův zápisník. Udělala dobře, když ho dala Marcovi? Přečte si ho? Samozřejmě že ano... Ale pochopí ho? Marcův vztah ke Crédulu Grand-Ducovi byl složitý, nepovažoval ho za náhradního otce, nic takového, ale po celá ta léta to byl jeden z mála mužů v jeho blízkosti. Marc měl své jistoty, svůj instinkt, jak říkal. Svě přesvědčení. Byl ochotný přijmout pravdu... jinou pravdu?

Dlouhé minuty přemýšlela tyhle otázky v hlavě. Zatím bezvýsledně.

Jeden z bruslařů, starší než ostatní, možná čtyřicátník, s prošedivělými vlasy, z ní nespouštěl oči. Hladce vyhrával nad svými konkurenty všechny slalomy. Odložil koženou bundu, aby pod tričkem lépe vyniklo jeho svalnaté tělo. Pronikavým pohledem dravce se každou chvíli rozhlédl po prostranství a nakonec se vždy zahleděl do Lyliiných modrých očí. Jak se tak proplétal mezi plastovými destičkami, připomínal svým ostrým profilem dravého ptáka.

Lylie si ho mezi ostatními bruslaři vůbec nevšimla. Myslela na dárek pro Marca, na tu truchlivou scénu.

Bylo to k něčemu?

Z očí jí vytryskly slzy. Neměla na výběr, musela Marca za každou cenu dostat pryč od toho všeho, na několik hodin, na několik dní, ochránit ho. Později, až bude po všem, možná najde odvalu a ke všemu se mu přizná. Marcovi na ní tolik záleží. Na ní... Na kom vlastně?

Usmála se.

Jeho Lylie, jeho vážka... Panebože, co by dala za to, kdyby měla obyčejné, běžné jméno. Jedno jméno!

Prošedivělý bruslař projel těsně kolem Lylie. Trhla sebou a probírala se ze své strnulosti. Mimoděk se usmála. Muž-dravec, navzdory tomu, že nebylo ani deset stupňů, sundal tričko. Tančil před ní na svých velkých nohách a v přiléhavých džínech do půl těla nahý.

Měl dokonalé tělo. Hladké. Svalnaté.

Bezostyšně si prohlížel Lyliino tělo, jako by zvažoval její přednosti a nedostatky. Znovu se změnil v dravce. Otevřeně se před ní natrásal. Kolikrát už svůj tanec předváděl? Kolik dívek skončilo v jeho spárech?

Všechny?

Lylie snášela pár vteřin jeho pohled a i ona přejela očima po svůdcově těle. Téměř lhostejně. Byla zvyklá na pohledy mužů, její štíhlé tělo je přitahovalo. Přesto se divila, proč na ni hledí, touží po ní. Sama se považovala za neviditelnou...

Opět se ponořila do svých myšlenek. Nebude přece plakat nad svým osudem. Teď není důležité její jméno nebo přezdívka. Musí jednat, rychle a sama.

Byla rozhodnutá. Teď když se dozvěděla pravdu, strašlivou pravdu, nemá na výběr, musí převzít odpovědnost.

Bylo to tak čerstvé. Včera se její život otrásl v základech. Všechno nabralo rychlý spád, ale předtím učinila něco nenapravitelného. Pak ji však strhl proud a ona neměla na výběr, musela buď pokračovat, nebo se nechat pohltnout...

Dravec se nevzdával, opisoval velké kruhy s přesností kružítko a nespouštěl z Lylie oči.

Lylie hleděla do prázdna. Myslela na Marca. Uvězněného v baru.

Uvězněného jí. Ještě patnáct minut. Potom se určitě bude snažit dovolat. Vyndala z kabelky mobil a vypnula ho. Prozatím musí zůstat neviditelná a nedosažitelná. Marc by s jejím plánem nesouhlasil. Snažil by se ji chránit, viděl by jen riziko a nebezpečí.

Znala ho dobře, on by to nazval vraždou.

Vražda...

Bruslaři náhle, jako když strelí do ptačího hejna, zamířili k Invalidovně na pokyn svého vůdce s prošedivělými spán-

ky, znechuceného nebo našťvaného tím, že jeho představení nemělo úspěch. Oranžové plastové destičky, bundy, trička, všechno zmizelo jako mávnutím kouzelné hůlky a zůstal jen prázdný šedivý asfalt.

Vražda...

Lylie se nervózně zasmála.

Vlastně se to tak dá nazvat. Vražda.

Nevyhnutelný krvavý zločin.

Zabít.

Zabít monstrum, aby dokázala žít dál.

Nebo alespoň přežívat.

10

2. října 1998, 9 hodin 45 minut

Marc zvedl oči.

Hodiny na zdi ukazovaly 9 hodin 45 minut.

Proboha, ony snad nejdou. Zmocňoval se ho zvláštní pocit. Lyliin dárek, který dala Mariam do pokladny, ta krabička od zápalek... to byla past. Záminka. Návnada. Ta nekonečná hodina čekání měla posloužit jen k tomu, aby Lylie mohla odejít, zmizet, schovat se.

Proč?

Nelíbilo se mu to. Jako kdyby ho každá minuta víc vzdalovala od Lylie. Přesto se znovu sklonil k sešitu. Tušil, jak to bude pokračovat, jaká byla druhá chyba Léonce de Carville. Byl toho tentokrát přímým svědkem, plačícím svědkem, jak mu vyprávěli; jestli je Grand-Ducova verze stejná jako to, co se povídalo v rue Pocholle, to posoudí sám. Bylo tomu tak.

Deník Crédula Grand-Duca

Léonce de Carville myslel, že peníze vyřeší všechno.

Vyšetřování uvízlo na mrtvém bodě, přestože ministerstvo spravedlnosti spolu se soudcem Le Drianem požadovali, aby bylo vše vyřízeno dřív, než bude té malé šest měsíců.

Šest měsíců.

To bylo pro Léonce de Carville příliš dlouho.

Přítom ho všichni advokáti přesvědčovali, že stačí čekat; pochybnosti hrály v jejich prospěch, měli v rukou všechny trumfy, postupně se všichni přikláněli na jejich stranu, dokonce i média a policie, ba i sám Vatelier. Bez důkazů se případ točil kolem sporu odborníků. Rozhodnutí soudce Le Driana měli jisté. Vitralovi jsou bezvýznamní, nemají žádné zkušenosti, žádnou podporu... Ale Léonce de Carville nebyl bezpochyby tak klidný, důstojný a smířený, jak se tvářil. Rozhodl se, že celou záležitost vyřídí sám, jednou provždy, tak, jak byl zvyklý řídit svůj podnik.

Jako šéf. Podle sebe.

Sedmnáctého února 1981 kolem poledne zvedl telefon, takový úkol nesvěděl sekretářce, a dal si s Vitralovými schůzku druhý den ráno... Vlastně ne s Vitralovými, ale s Pierrem Vitralem. Další velká chyba. Nicole mi později všechno do nejmenších podrobností vylíčila. Vítězoslavně.

Druhý den spatřili překvapení sousedé v Dieppe mercedes delší než domovní fasáda, jak zastavuje před brankou Vitralových. Carville oblečený jako ve filmu a s černým kufříkem v ruce vešel dovnitř.

Hotová karikatura.

„Pane Vitrale, mohl bych si s vámi promluvit o samotě?“

Pierre Vitral zaváhal. Jeho žena nikoli. Ostatně otázka byla vlastně určena jí. Okamžitě odpověděla:

„Ne, pane de Carville, to nepůjde.“

Nicole Vitralová držela v náručí malého Marca. Přitiskla ho k sobě a pokračovala:

„I kdybych odešla do kuchyně, pane de Carville, stejně bych všechno slyšela, víte? Je to tu malé. Dokonce i kdybych šla k sousedům, všechno bych slyšela. Tady je slyšet všechno. Tak to prostě je. Zdi jsou tu tenké. Tady nelze mít tajemství. Možná proto, že o tajemství nestojíme.“

Marc v jejím náručí pofňukával. Posadila se na židli s chlapcem na klíně, a dala tak najevo, že se odtud nehne.

Nezdálo se, že by její slova na Léonce de Carville nějak zapůsobila.

„Jak chcete,“ prohlásil s úsměvem, „nebude to trvat dlouho. Na to, co vám chci nabídnout, stačí pár slov.“

Popošel dál do místnosti, rozhlédl se a jeho pohled utkvěl na malé televizi v koutě, v níž běžel nějaký americký seriál. Místnost byla maličká, všehovšudy dvanáct metrů čtverečních, s umakartovým nábytkem ze sedmdesátých let. Vzdálenost mezi Vitralovými a de Carvillem byla nejméně dva metry.

„Pane Vitrale, budme k sobě upřímní. Nikdy se nedozvíme, kdo tu nehodu přežil. Kdo je naživu? Lyse-Rose, nebo Emilie? Nikdy se nenajde žádný skutečný důkaz. Vy budete přesvědčení, že je to Emilie, zatímco já budu přesvědčen, že se zachránila Lyse-Rose. Ať se stane cokoli, my svůj názor nezměníme. To je přirozené.“

Až dosud Vitralovi souhlasili.

„Ani soudce, ani porota nebudou nic vědět. Bude zapotřebí nějak rozhodnout, ale nikdo neví, zda rozhodnou správně. Bude to panna, nebo orel. Pane Vitrale, opravdu si myslíte, že budoucnost dítěte má záviset na tom, která strana mince padne?“

Vitralovi neřekli ani ano, ani ne, čekali, co bude následovat. Z televize zněl hloupý smích. Nicole k ní přistoupila, vypnula zvuk a pak se znovu posadila.

„Budu k vám upřímný, pane Vitrale, i k vám, paní Vitralová, já jsem se na vás informoval. Vy na mě určitě také.“

Nicole Vitralové se jeho spokojený úsměv líbil čím dál méně.

„Vychovali jste své děti dobře. Všichni to říkají. A nebylo to pro vás vždycky snadné. Dozvěděl jsem se, že váš starší syn Nicolas se před čtyřmi roky zabil na motorce. Víím také, že

vy, Pierre, máte problém se zády, a vy, Nicole, s plícemi. Chápu, při vašem povolání... Tedy, chci říct, že byste si měli najít něco jiného. Kvůli sobě. Kvůli svému vnukovi.“

Takže takhle. Nicole sevřela Marca pevněji a ten zaplakal.

„Kam tím míříte, pane de Carville?“ ozval se náhle Pierre Vitral.

„Jsem si jistý, že mi rozumíte. Nejsme nepřátelé. Naopak. V zájmu naší Vážky musíme spojit síly.“

Nicole Vitralová prudce vstala. Carville, soustředěný na svůj návrh, ba co hůř, na svou jistotu, si toho vůbec nevšiml. Pokračoval:

„Upřímně řečeno, jsem si jistý, že toužíte po tom, aby vaše vnučata mohla studovat na dobré škole... mít prázdniny. Dát jim všechno, po čem touží. Co si zaslouží. Skutečnou životní šanci. Ale každá šance něco stojí. Všechno něco stojí.“

Carville se nechal unést. Vůbec si to neuvědomoval. Zděšení Vitralovi mlčeli.

„Pierre, Nicole... Nevím, jestli naše Vážka je moje vnučka nebo vaše, ale slibuju, že jí dám všechno, co bude chtít, splním každíčké její přání. Slibuju, přísahám, že z ní udělám nejšťastnější dívku na světě. A to není všechno. Jak už jsem řekl, hluboce si vaší rodiny vážím, a proto vám nabízím finanční pomoc, abyste mohli vychovat svého vnuka Marca. Jsem si vědom, že toto neštěstí je mnohem horší pro vás než pro mě, že budete muset pracovat ještě celá léta, abyste uživili další ústa...“

Nicole Vitralová přistoupila ke svému manželovi. Rostl v ní vztek. Léonce de Carville konečně na chvílku zmlkl, zaváhal a potom ze sebe vyrazil:

„Pierre, Nicole, vzdejte se práv na to dítě, na Lylie. Uznejte, že se jmenuje Lyse-Rose, Lyse-Rose de Carville. A já slavnostně slibuju, že se o vás postarám, i o Marca... Uvidíte Lylie, kdykoli budete chtít, na tom se nic nezmění, jako byste byli její prarodiče...“

Carvilleův pohled byl prosebný, téměř lidský.

„Prosím vás, přijměte to. Myslete na svoji budoucnost. Na Lyliinu budoucnost...“

Nicole Vitralová se chystala zasáhnout, ale Pierre odpověděl překvapivě klidně jako první:

„Pane de Carville, raději toho nechte. Emilie není na prodej, ani Marc, ani nikdo z nás. Všechno si nelze koupit, pane de Carville. Ani neštěstí vašeho syna vás o tom nepřesvědčilo?“

Překvapený Léonce de Carville náhle zvýšil hlas. Jeho pravidlem bylo nikdy neustupovat. Marc v babiččině náručí se rozplakal. Musela ho slyšet celá rue Pocholle.

„Ne, pane Vitrale! Neopovažujte se mi kázat o morálce. Víte, jak ponižující pro mě bylo přijít sem a předložit vám takový návrh? Právě jsem vám nabídl jedinečnou šanci a vy ji nedokážete ani přijmout. Hrdost je sice hezká věc...“

„Odejděte!“

Carville se ani nepohnul.

„Okamžitě odejděte! A nezapomeňte tady svůj kufřík. Kolik v něm je? Na kolik si Emilie ceníte? Sto tisíc franků? Krásné auto... Tři sta tisíc a bungalov s výhledem na moře na stáří?“

„Pět set tisíc franků, pane Vitrale. A po soudním rozhodnutí i víc, budete-li si přát.“

„Vypadněte!“

„Děláte chybu... Přijdete o všechno. Přijdete o všechno kvůli své pýše. Víte stejně dobře jako já, že nemáte žádnou šanci, pokud jde o rozhodnutí soudu. Mám k dispozici desítky právníků, kteří si tykají se znalci, s policisty pověřenými vyšetřováním. Znímám osobně polovinu soudců nejvyššího soudu v Paříži. To není váš svět. Je to falešná hra, pane Vitrale, a vy to dobře víte. Víte to už dávno. Zázračně zachráněné dítě z letadla se bude jmenovat Lyse-Rose, i kdyby se našly nezvratné důkazy o opaku. Naživu zůstala Lyse-Rose, tak už

to je, to už je předem dané. Nepřišel jsem jako nepřítel, pane Vitrale, nemusel jsem k vám chodit. Přišel jsem proto, abych vám nabídl kompenzaci.“

Marc v Nicolině náruči plakal.

„Vypadněte odsud!“

Carville vzal kufřík a zamířil ke dveřím.

„Děkuju, pane Vitrale. Alespoň jsem ulevil svému svědomí... A nestálo mě to ani halíř!“

Vyšel ven.

Nicole Vitralová k sobě Marca pevně přitiskla. Plakala mu do vlasů. Plakala, protože věděla, že Carville nelže. Všechno, co řekl, byla pravda, Vitralovi dobře znali tuto osudovost, čelili jí až příliš často. S hrdostí. Nicole si uvědomovala, že nemají žádnou šanci vyhrát. Pierre Vitral se rozhlédl po pokoji. Hodnou chvíli upíral pohled na oněmělý televizor. Myslel na to, že teď ho záda nebolí, teď ho bolí něco jiného, a že bolest se nescítá, ale našťestí následuje jedna po druhé.

Pierre Vitral naposledy pohlédl na televizní obrazovku. Vzápětí se mu v očích objevil vzdor. Zaseptal jakoby pro sebe:

„Ne, nevyhrajete, pane de Carville.“

Když to dnes, s odstupem času a s chladnou hlavou, analyzuju, Carville udělal ten den hrubou chybu: rozzlobil Vitralovy. Bez toho by nejspíš získal své rozhodnutí beze vší pozornosti. Vitralovi by křičeli, že je to skandál, ale všem by to bylo jedno.

Mercedes ještě neopustil ostrov Pollet, když Pierre Vitral vytáhl z přeplněné police ve skříni noviny.

„Co budeme dělat?“ zeptala se jeho žena.

„Bojovat... Rozdrtíme ho...“

„Jak? Slyšel jsi ho, má pravdu...“

„Ne... Ne, Nicole. Emilie má ještě šanci. Zapomněl na jednu maličkost. Všechno, co řekl, byla pravda předtím, před

Vážkou, než Pascal a Stéphanie odešli do nebe. Ale teď už ne! I my jsme důležití, Nicole! Zajímají se o nás. Píší o nás v novinách, mluví v rádiu...“

Otočil se k televizi v koutě.

„I v televizi o nás mluvili. Carville se asi na televizi nedívá, on o tom neví. Noviny a televize jsou dneska přinejmenším stejně důležité jako peníze...“

„Co... co chceš dělat?“

Pierre Vitral si podtrhl telefonní číslo do novin.

„Začnu s *L'Est républicain*. Ti znají případ nejlépe. Nicole, pamatuješ si na tu novinářku, co o něm píše?“

„Prosím tě, minulý týden to bylo jen pět řádků!“

„No právě. O důvod víc. Můžeš mi najít její jméno?“

Nicole posadila Marca na židli před televizí. Zpod stolu vytáhla šanon, kam pečlivě ukládala všechny novinové články o nehodě na hoře Terrible. Stačilo pár vteřin a už hlásila:

„Lucile Moraudová!“

„Fajn... Nemáme co ztratit. Ještě se uvidí...“

Pierre Vitral vzal telefon a vytočil číslo ústředny deníku.

„*L'Est républicain*? Dobrý den, jsem Pierre Vitral, dědeček zázračně zachráněného dítěte z hory Terrible... Ano, Vážky... Chtěl bych mluvit s jednou vaší novinářkou, Lucile Moraudovou, mám pro ni důležité informace o tomto případu...“

Pierre Vitral okamžitě vycítil oživení na druhém konci linky. Za necelou minutu se ozval na ženu překvapivě hluboký a trochu udýchaný hlas. Zamrazilo ho.

„Pierre Vitral? Tady Lucile Moraudová. Říkáte, že máte něco nového. Myslíte to vážně?“

„Právě ode mne odešel Léonce de Carville. Nabídl mi pět set tisíc franků, když se vzdám svého nároku.“

Tři vteřiny ticha, které následovaly, se Pierru Vitralovi zdály nekonečné. Když se znovu ozval novinářčin chraplavý kuřácký hlas, trhl sebou.

„Máte svědky?“

„Celou čtvrť...“

„Panebože... Nikam nechodte, s nikým nemluvte, my se dohodneme a někoho k vám pošleme!“

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.